

REFERAT Forretningsudvalget d. 15-08-2016

Mødedato Mandag d. 15. august 2016 kl. 10:30

Mødested Konferencelokalet, Regionshuset Viborg, Skottenborg 26, 8800 Viborg

Indholdsfortegnelse

Gensidig orientering *	3
Anmodning om udtræden af regionsrådet og indkaldelse af stedfortræder	4
Godkendelse af visionsoplæg for Steno Diabetes Center Aarhus	5
Aarhus Universitetshospital: Godkendelse af leasingramme til MidtTransport	8
Godkendelse af flytning af kapelfunktionen på Regionshospitalet Silkeborg til Regionshospitalet Viborg	10
Tilsagn fra Sundheds- og Ældreministeriet om puljemidler til 112-førstehjælperordninger	12
Omorganisering af Regionspsykiatrien Vest	14
Politisk høring af Midttrafiks budgetforslag 2017	17
Godkendelse af Trafikplan Aarhus tilpasset letbanen	20
Tillægsbevilling til Kulturturisme 2016-2018 - delprojekt 2 Innovation i kulturturismens værdikæde	23
Tilskud til initiativet Entreprenørskab i uddannelser (Indstilling fra Vækstforum)	26
Resultatkontrakter - opfølgning på Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 (Indstilling fra Vækstforum)	29
Revidering af Region Midtjyllands byggerregulativ	31
Godkendelse af tegningsberettigede for Region Midtjylland	32
Regionshospitalet Viborg: Godkendelse af anlægsregnskab for jordarbejde	33
Henvendelse fra regionsrådsmedlem Anne V. Kristensen om høreapparatsbehandling i Region Midtjylland	35
Orientering om status for udredningsretten og ny lovgivning	36
Orientering om opfølgning på Sundhedsaftalen	39

Punkt 1: Gensidig orientering *

1-00-12-13

Sagsfremstilling

Gensidig orientering.

Beslutning

Orientering om samarbejde med Region Syddanmark om transporter af patienter

Formanden orienterede om den normale praksis mellem regionerne om i særlige tilfælde at hjælpe ved lange transporter, når der er ledig ambulancekapacitet.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 2: Anmodning om udtræden af regionsrådet og indkaldelse af stedfortræder

0-4-1-14

Resume

Regionsrådsmedlem Keld Marstrand Mechlenborg Christensen Wang har den 18. juli 2016 anmodet om udtræden af regionsrådet. Keld Marstrand Mechlenborg Christensen Wang blev valgt ind i regionsrådet ved regionsrådsvalget den 19. november 2013.

Det indstilles, at 1. stedfortræder for Liberal Alliance Ivar Dreyer indtræder i stedet.

Direktionen indstiller,

at det godkendes, at Keld Marstrand Mechlenborg Christensen Wang udtræder af regionsrådet pr. 1. september 2016, og

at Ivar Dreyer, der er 1. stedfortræder for Liberal Alliance, indtræder i regionsrådet i stedet.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Keld Marstrand Mechlenborg Christensen Wang har den 18. juli 2016 anmodet om udtræden af regionsrådet med følgende begrundelse:

"Jeg har efter lange overvejelser besluttet at udtræde af regionsrådet pr. 1. september 2016, idet jeg ikke længere kan finde tid til at varetage mine opgaver. Jeg har pr. 1. juni 2016 fået nyt arbejde, som kræver min fulde opmærksomhed. Dette er bl.a. baggrunden for mit valg."

Keld Marstrand Mechlenborg Christensen Wang har været medlem af regionsrådet siden valget i november 2013.

Et regionsrådsmedlem kan jævnfør lov om kommunale og regionale valg § 103 anmode om udtræden, såfremt medlemmet, bl.a. på grund af forretninger eller lignende, har en rimelig grund til at ønske sig fritaget for medlemskab af regionsrådet.

Såfremt en valgt kandidat udtræder af regionsrådet, indtræder en stedfortræder, jævnfør lov om kommunale og regionale valg § 104, jf. § 91 stk. 2.

Ivar Dreyer, Harrebjergvej 76, 7870 Roslev, er i valgbogen for regionsrådsvalget den 19. november 2013 anført som 1. stedfortræder for Liberal Alliance. Det indstilles på den baggrund, at Ivar Dreyer indtræder i regionsrådet.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 3: Godkendelse af visionsoplæg for Steno Diabetes Center Aarhus

1-31-72-202-15

Resume

Region Midtjylland og Novo Nordisk Fonden har i fællesskab udarbejdet et visionsoplæg for etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus. Oplægget beskriver de overordnede visioner og rammer for centret, herunder centrets aktiviteter, ledelsesmodel, finansiering og fysiske rammer. Det endelige visionsoplæg er vedlagt med henblik på godkendelse i regionsrådet som en bindende ramme for det videre arbejde med projektet. Forudsat godkendelse af visionsoplægget overgår projektet til næste fase, hvor der udarbejdes en drejebog og et aftaleudkast for Steno Diabetes Center Aarhus. Disse forelægges senere til regionsrådets godkendelse.

Direktionen indstiller,

- at visionsoplægget for Steno Diabetes Center Aarhus godkendes som en bindende ramme for det videre arbejde med projektet, og

- at orientering om den videre proces for udarbejdelsen af en drejebog og et aftaleudkast for Steno Diabetes Center Aarhus tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Region Midtjylland og Novo Nordisk Fondens fælles vision er, at Steno Diabetes Center Aarhus skal øge livslængden og livskvaliteten for alle patienter med diabetes i Region Midtjylland samt bremse tilvæksten af nye diabetestilfælde. Det gøres dels ved at forbedre det konkrete behandlings- og forebyggelsestilbud for diabetespatienter og borgere i hele regionen og dels ved at løfte det faglige niveau for diabetesområdet gennem en styrkelse af uddannelse, rådgivning og vidensudveksling på tværs af hospitaler, kommuner og almen praksis. Parterne har i fællesskab udarbejdet et visionsoplæg, som beskriver de overordnede visioner og rammer for centret.

I det følgende opsummeres centrale dele af visionsoplægget. Det endelige forslag til visionsoplægget er vedlagt med henblik på godkendelse af regionsrådet.

Forbedret behandling og forebyggelse

Diabetesbehandlingen i Region Midtjylland er i dag på et højt fagligt niveau. Etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus er en unik mulighed for at løfte behandlingskvaliteten yderligere og således sikre, at diabetesbehandlingen i Region Midtjylland bliver af højeste internationale klasse.

Det er ambitionen, at der ved Steno Diabetes Center Aarhus udvikles og tilbydes et mere sammenhængende og intensivt opstartsforløb end det forløb, som tilbydes nydiagnosticerede diabetespatienter i Region Midtjylland i dag. Forløbet skal give en grundig indføring i sygdommen, behandlingen, forebyggelsesstrategier og livsstil med henblik på at mobilisere en optimal og personligt tilpasset egenomsorg. Patientvolumen ved centret gør det samtidig muligt at udvikle tilbud til afgrænsede patientgrupper som fx patientskoler, der retter sig specifikt f.eks. til unge eller ældre patienter. Opstartsforløbet tilbydes alle diabetespatienter, som henvises til hospitalsbehandling i Region Midtjylland. Patienterne kan efter opstartsforløbene vælge mellem fast opfølgning og behandling ved deres lokale hospital eller ved centret, afhængigt af den enkeltes ønsker og behov.

Desuden tilbydes alle diabetespatienter i regionen et statusbesøg, hvor der screenes for komplikationer i overensstemmelse med de gældende faglige retningslinjer. Idet Steno Diabetes Center Aarhus vil huse klinikere fra alle relevante specialer inden for diabetologien, tilbydes statusbesøget ved centret som et sammedagsbesøg, hvor alle undersøgelser foretages inden for centrets rammer. Modellen kan udbredes til regionshospitalerne, såfremt de nødvendige faglige kompetencer og ressourcer er tilstede.

Udover at løfte kvaliteten i standardbehandlingen skal Steno Diabetes Center Aarhus udvikle og tilbyde nye supplerende behandlingsmetoder, såsom telemedicinske løsninger og særlige specialklinikker inden for diabetologien. Derudover vil der ved centret være et særligt fokus på udvikling af metoder til patientinddragelse og tilrettelæggelsen af individuelle behandlingsforløb tilpasset den enkelte patients behov.

Der skal med Steno Diabetes Center Aarhus etableres en formel samarbejdsstruktur mellem centret, regionshospitalerne, kommunerne og almen praksis. Samarbejdsstrukturen skal sikre, at alle patienter får et sammenhængende og koordineret forløb, uanset hvor man modtager sin behandling. Samtidig skal den sikre, at viden og kompetencer, der udvikles ved centret, spredes til hele regionen og således kommer alle diabetespatienter til gavn.

Det formelle samarbejde mellem regionshospitalerne og centret vil blandt andet bestå af delestillinger og fokuserede ophold for regionshospitalernes læger ved centret, udgående funktioner/teams fra centret, tværgående rådgivning og auditfunktioner samt fælles regionale forsknings- og udviklingsprojekter.

Det er en central del af visionen for Steno Diabetes Center Aarhus, at centret medvirker til at forebygge nye tilfælde af diabetes. Gennem forskning og samarbejde med kommuner og almen praksis skal centret derfor bidrage til at udvikle og implementere viden og metoder til forebyggelse af diabetes og diabeteskomplikationer.

Etablering af et fælles kompetence- og videnscenter

Udover at forbedre de konkrete behandlingstilbud til patienter med diabetes, skal Steno Diabetes Center Aarhus være et fælles kompetence- og videnscenter for alle medarbejdere, der beskæftiger sig med diabetes i Region Midtjylland. Centret skal således dele faglig viden med sundhedsfagligt personale i hele sundhedsvæsenet (regionshospitaler, almen praksis og kommuner) igennem uddannelse, sparring og rådgivning. Målet er, at der igennem formidling af nyeste viden fra centret, opnås samme høje faglige niveau i hele regionen.

Steno Diabetes Center Aarhus skal levere forskning af højeste internationale klasse, som bygger på det eksisterende stærke forskningsmiljø inden for diabetesområdet ved Aarhus Universitetshospital og det veletablerede forskningssamarbejde mellem Aarhus Universitetshospital, Aarhus Universitet og regionshospitalerne. Som forskningscenter for hele regionen skal Steno Diabetes Center Aarhus samtidig arbejde for, at centrets resultater hurtigt og effektivt implementeres i praksis og dermed bidrage til bedre forebyggelse, tidlig opsporing og behandling af diabetes og diabeteskomplikationer.

Ledelsesmodel og finansiering

Det foreslås, at der etableres en bestyrelse for Steno Diabetes Center Aarhus med den ansvarlige koncerndirektør for Region Midtjylland som formand. Herudover sammensættes bestyrelsen med vægt på faglige og ledelsesmæssige kvalifikationer, hvilket nærmere fastlægges. Det ligger dog fast, at Novo Nordisk Fonden er repræsenteret med et medlem i bestyrelsen. Forudsat godkendelse af visionsoplægget skal ledelsesmodellen og de konkrete referenceforhold uddybes i den videre proces.

Administrationen i Region Midtjylland og Novo Nordisk Fonden er enige om i fællesskab at finansiere opførelse og drift af Steno Diabetes Center Aarhus, men med klart definerede og adskilte roller i forhold til finansiering af centrets delelementer.

De overordnede principper for fordelingen af finansieringsansvaret er, at Region Midtjylland finansierer standardbehandling, dvs. behandling i forhold til nationale retningslinjer samt drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Derudover bidrager Region Midtjylland med en byggemoden grund på Aarhus Universitetshospital Skejby.

Novo Nordisk Fonden finansierer de supplerende aktivitetsområder og opførelsen af Steno Diabetes Center Aarhus' andel af bygningen, herunder de faciliteter, der er nødvendige for centret.

Principperne for finansieringen skal udbygges og konkretiseres i det videre forløb.

Videre proces

Forudsat at visionsoplægget godkendes af regionsrådet, forelægges oplægget til godkendelse i Novo Nordisk Fondens bestyrelse den 6. september 2016. Såfremt visionsoplægget tilsvarende godkendes af fondens bestyrelse, overgår projektet til næste fase, hvor der udarbejdes en mere konkretiseret beskrivelse af centrets aktiviteter i form af en drejebog.

Der skal i drejebogsfasen ske en bred inddragelse af relevante aktører herunder de relevante klinikere og forskere fra diabetesområdet, kommuner, almen praksis, Aarhus Universitet, øvrige relevante uddannelsesinstitutioner samt ikke mindst patienter. De forskellige inputgivere vil blive inddraget løbende i hele drejebogsfasen enten som en del af formelle arbejdsgrupper eller efter behov.

Derudover vil såvel projektgruppen som styregruppen for projektet fortsætte som en del af organiseringen af projektet i drejebogsfasen.

Drejebogsfasen forventes at løbe fra september 2016 til og med foråret 2017. Drejebogen vil danne grundlag for den endelige aftale mellem Novo Nordisk Fonden og Region Midtjylland om etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus. Drejebogen og den endelige aftale mellem fonden og regionen forelægges til godkendelse i regionsrådet og Novo Nordisk Fondens bestyrelse i løbet af foråret 2017.

Beslutning

Forretningsudvalget tilkendegav en principielt positiv holdning til visionsoplægget for Steno Diabetes Center Aarhus. Som grundlag for regionsrådets endelige beslutning i forhold til, om visionsoplægget kan godkendes som en bindende ramme for det videre arbejde med projektet, bad forretningsudvalget om, at der til regionsrådsbehandlingen foreligger et uddybende notat, som adresserer de betænkeligheder, der er blevet givet udtryk for i forbindelse med den politiske behandling i det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet og forretningsudvalget.

Bente Nielsen tog forbehold.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget pointerede vigtigheden af, at høringsvarenes bekymring for konstruktionens konsekvenser dels for patientaktivitet og for det faglige miljø på regionernes hospitaler, dels for børn med diabetes særligt inddrages i den videre forhandlingsproces.

Udvalget betonedede endvidere vigtigheden af forebyggelse af diabetes.

Lene Fruelund og Susanne Buch Nielsen tog forbehold.

Lone Langballe og John. G. Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet den 22. juni 2016, punkt 23, Orientering om SPARK - projektet på MarselisborgCentret.

Bilag

Visionsoplæg Steno Diabetes Center Aarhus

Høring vedr. visionsoplæg for Steno Diabetes Center Aarhus

Punkt 4: Aarhus Universitetshospital: Godkendelse af leasingramme til MidtTransport

1-23-4-78-1-15

Resume

Regionens eget transportfirma, MidtTransport, har efter konkurrenceudsættelsen af transportopgaverne i 2015 beholdt de interne transportopgaver i regionen. På den baggrund skal de nuværende køretøjer udskiftes med nye køretøjer, og de nye køretøjer foreslås leasingfinansieret ligesom de eksisterende køretøjer. MidtTransport står også for flådestyring af regionens køretøjer, og her er der i perioden 2016-2017 behov for anskaffelse af nye køretøjer, som ligeledes foreslås leasingfinansieret.

Direktionen indstiller,

- at indkøb af køretøjer til MidtTransport bliver finansieret med en leasingramme på 19 mio. kr.,

- at tilbagebetalingen af leasingrammen sker over en periode på fire år af MidtTransport,

- at indkøb af køretøjer i flådestyringen bliver finansieret med en leasingramme på 9 mio. kr., og

- at tilbagebetalingen af leasingrammen sker over en periode på fire år ved fordeling til hospitalerne efter deres forbrug af køretøjer.

Sagsfremstilling

Regionens eget transportfirma, MidtTransport, har siden etableringen i 2012 stået for hovedparten af regionens godstransport mellem regionens matrikler. MidtTransport beholdt også opgaven efter en konkurrenceudsættelse i 2015 af transportopgaverne.

MidtTransport har på baggrund af konkurrenceudsættelsen af transportopgaverne ikke anskaffet nye køretøjer i en lang periode for at undgå at blive økonomisk bundet, hvis transportopgaverne blev overdraget til et privat firma. Resultatet af konkurrenceudsættelsen betyder, at MidtTransport har behov for at genvurdere og forny flåden af køretøjer med hensyn til mængde, type af køretøjer, ejerforhold, driftsomkostninger og fleksibilitet.

De nuværende køretøjer er udslidte køretøjer, som er leasingfinansieret og med leasingkontrakter, der er ved at løbe ud. MidtTransport har vurderet, at det vil være mest hensigtsmæssigt at anskaffe nye køretøjer via leasingaftaler med en kort løbetid. En leasingfinansiering af køretøjerne vil give økonomisk sikkerhed i forbindelse med driften og vedligeholdelsen af køretøjerne, og samtidig kan MidtTransport komme af med køretøjerne på en økonomisk fornuftig måde.

På den baggrund foreslås det, at der bliver oprettet en leasingramme på 19 mio. kr. til indkøb af lastbiler i 2016 og 2017. Leasingaftalen vil blive etableret med en leasingperiode på fire år, og MidtTransport vil finansiere leasingydelseerne med de indtægter, som MidtTransport opkræver fra brugerne for de enkelte transporter. Omkostningerne til leasingaftalerne indgik i tilbuddet ved konkurrenceudsættelsen af transportområdet i 2015, så der bliver ikke tale om ekstra omkostninger til regionens enheder.

MidtTransport har ved siden af de interne transportopgaver også en opgave med flådestyring af regionens køretøjer. Opgaven med flådestyring består i at optimere regionens erhvervelse og drift af køretøjer for de enkelte afdelinger i regionen med hensyn til personbiler, varebiler og lastbiler. Køretøjerne i flådestyringen kan enten blive erhvervet til en enkelte afdeling eller som et fælles køretøj til gavn for mange brugere, hvor afdelingerne kun betaler for det faktiske forbrug af et køretøj. De nuværende køretøjer er leasingfinansieret, og køretøjerne kan byttes mellem regionens enheder i løbet af en leasingperiode, hvis dette kan give en bedre udnyttelse af leasingkontrakterne. Leasingfinansiering af køretøjerne træder i stedet for almindelige køb af køretøjerne på de enkelte afdelinger.

Det foreslås, at der bliver oprettet en leasingramme på 9 mio. kr. til indkøb af køretøjer til brug for flådestyringen i 2016 og 2017. Leasingaftalen vil blive etableret med en leasingperiode på fire år, og MidtTransport vil finansiere leasingydelseerne med de indtægter, som MidtTransport opkræver fra hospitalerne ud fra afregnet kørsel. Da der ikke

genereres overskud i MidtTransport, bliver de løbende optimeringer i transporter og leasingfinansiering realiseret ved lavere priser for de enkelte brugere.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt. Inden regionsrådsbehandlingen suppleres sagen med et notat, der redegør for sammenhængen til tidligere politiske aftaler.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 5: Godkendelse af flytning af kapelfunktionen på Regionshospitalet Silkeborg til Regionshospitalet Viborg, samt lukning af kapellet på Regionshospitalet Skive

1-22-30-07

Resume

I forbindelse med behandlingen af Budget 2015 blev der stillet forslag om at flytte kapelfunktionen på Regionshospitalet Silkeborg til Regionshospitalet Viborg. Regionsrådet ønskede i den forbindelse, at sagen blev gjort til genstand for særskilt politisk vurdering og beslutning i regionsrådet. Hospitalsenhed Midt har på denne baggrund arbejdet videre med at belyse emnet. Med dette punkt indstilles et revideret forslag, hvor den regionale kapelfunktion i forhold til indbragte døde flyttes til Regionshospitalet Viborg, og hvor bedemændene fortsat vil kunne benytte kapellet til at fremvise døde til pårørende og bruge kølerummet på Regionshospitalet Silkeborg. Afdøde på Regionshospitalet Silkeborg vil fortsat blive transporteret til kølerummet på Regionshospitalet Silkeborg.

Det indstilles ligeledes, at kapellet på Regionshospitalet Skive lukkes, som følge af et akut nedbrud i kølerummet. Det anslås, at etablering af et nyt anlæg vil koste 250.000 kr. Der er i dag ikke regional anvendelse af kapellet, som kun anvendes af de lokale bedemænd.

Direktionen indstiller,

- at det godkendes, at den regionale kapelfunktion for indbragte døde på Regionshospitalet Silkeborg flyttes til Regionshospitalet Viborg,

- at bedemænd fortsat vil kunne benytte kapellet på Regionshospitalet Silkeborg, og

- at kapellet på Regionshospitalet Skive lukkes.

Sagsfremstilling

Flytning af kapelfunktion fra Regionshospitalet Silkeborg til Regionshospitalet Viborg

Det indstilles, at den regionale kapelfunktion for indbragte døde fra Regionshospitalet Silkeborg flyttes til Regionshospitalet Viborg, og at bedemændene fortsat vil have adgang til at benytte kapellet på Regionshospitalet Silkeborg. Baggrunden for indstillingen er ønsket om en bedre varetagelse af opgaven fremadrettet. Pårørende til indbragte døde vil på akuthospitalet på Regionshospitalet Viborg blive modtaget af specialuddannede akutsygeplejersker, når dette skønnes nødvendigt. Omsorgen for de pårørende i forbindelse med akutte dødsfald (eksempelvis trafikuheld og andre pludselige dødsfald) kan på akuthospitaler varetages på et mere kvalificeret fagligt niveau.

På Regionshospitalet Silkeborg varetages funktionen i dag af serviceassistenter og ufaglærte servicemedarbejdere. Det giver udfordrende arbejdsgange, da disse i dag ikke har adgang til MidtEPJ. (Region Midtjylland fik i 2015 et påbud fra datatilsynet omkring kapelassistenternes adgang til MidtEPJ).

De nuværende to kapelassistenter på Regionshospitalet Silkeborg kan ikke løse kapelopgaven på samme niveau som på Regionshospitalet Viborg med mindre, der ansættes yderligere personale.

Det forslås derfor, at kapelfunktionen flyttes til Viborg, idet der her er tilstrækkeligt med personale med de rette kvalifikationer. De to kapelassistenter i Silkeborg vil blive tilbudt andre opgaver og vil ikke blive afskediget.

Fordelen ved at flytte kapelfunktionen til Viborg er, at den samlede kapelfunktion i Hospitalsenhed Midt får samme faglige niveau og service.

Konsekvenser af de foreslåede ændringer

Patienter, der dør på Regionshospitalet Silkeborg, vil med den foreslåede organisering fortsat blive transporteret til kølerummet på Regionshospitalet Silkeborg. Undtagelsen er dem, der skal have foretaget obduktion eller fjernet pacemaker eller hornhinder (hornhinder udtages efter patienten er død, og kun hvis vedkommende er tilmeldt donorregister). Disse vil med den nye model blive transporteret til sektion på Regionshospitalet Viborg. Obduktion og ligsyn vil ligeledes foregå på Regionshospitalet Viborg. Indbragte døde, det vil sige patienter erklæret døde udenfor hospitalet, vil blive transporteret til Regionshospitalet Viborg, der varetager omsorgen for de pårørende.

Bedemændene kan med den foreslåede organisering fortsat fremvise afdøde til pårørende og bruge kølerummet på Regionshospitalet Silkeborg. Bedemændene må gerne bruge kølerummet til patienter, der er afgået ved døden i eget hjem. Dette vil dog være uden servicering fra Regionshospitalet Silkeborg, og der vil ikke være bistand til kisteilægning og besøg i kapellet fra de pårørende. Hospitalsenhed Midt vil fortsat drifte kapellet ved at betale vand, el, rengøring mv. De to kapelassistenter, som i dag er knyttet til kapellet, vil blive tilbudt andre opgaver og vil ikke blive afskediget.

Der var i 2015 233 døde i kapellet i Silkeborg, heraf var 88 indbragte.

Lukning af kapelfunktion på Regionshospitalet Skive

Fredag den 9. juli var der et nedbrud på kølerummet i kapellet på Regionshospitalet Skive. Det er desværre ikke muligt at reparere anlægget, da det er bygget på et gammelt system, det ikke længere er muligt at købe reservedele til. Hospitalsenhed Midt har indhentet et tilbud på etablering af nyt køleanlæg. Overslagsprisen lyder på ca. 250.000 kr.

Regionen er ikke forpligtet til at drive kapel og set i lyset af de generelle økonomiske udfordringer indstilles det, at kapellet på Regionshospitalet Skive lukkes.

Kapellet ved Regionshospitalet Skive benyttes primært af bedemænd i Skiveområdet og foruden en times rengøring pr. uge, er det ikke bemandet med personale fra Hospitalsenhed Midt. 3-4 bedemandsforretninger har nøgle til kapellet og koordinerer selv, hvem der benytter kapellet. Der er derfor heller ikke åbningstider i kapellet, og bedemænd tilbydes ingen services fra hospitalet. Bedemændene kan for nuværende benytte kapellet vederlagsfrit. Udgifter til el, vand, varme og rengøring afholdes dermed af Hospitalsenhed Midt. Foruden en times rengøring om ugen varetager ansatte ved Hospitalsenhed Midt ikke faste opgaver i kapellet. Afvikling af kapellet på Regionshospitalet Skive vil dermed ikke få personalemæssige konsekvenser.

Konsekvenser af de foreslåede ændringer

Der er pt. etableret midlertidige løsninger i samarbejde med bedemændene lokalt i Skive. Konkret udnyttes kapacitet i de omkringliggende kirkegårdskapeller samt kapellet på Regionshospitalet i Viborg og Viborg kirkegårdskapel. Bedemændene lokalt i Skive giver udtryk for, at der er begrænset kapacitet i Skiveområdet, og at lukning af kapellet på Regionshospitalet Skive vil medføre udfordringer i spidsbelastede perioder.

På Regionshospitalet Skive var der i 2015 en afdød patient. Afdøde patienter på Regionshospitalet Skive vil med godkendelsen af dette punkt fremover blive kørt til Regionshospitalet Viborg. Hospitalsaktiviteten er ikke afhængig af et kapel. Hospitalsenhed Midt har ikke opgørelser over, hvor stor bedemændenes aktivitet i kapellet er, da der ikke er involvering af medarbejdere på Regionshospitalet Skive.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler, at sagen udsættes med henblik på skriftlig besvarelse af en række spørgsmål fra Susanne Buch Nielsen og Lene Fruelund inden fornyet behandling i det rådgivende udvalg.

Lone Langballe og John. G. Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 6: Tilsagn fra Sundheds- og Ældreministeriet om puljemidler til 112-førstehjælperordninger

1-31-72-8-16

Resume

Sundheds- og Ældreministeriet har godkendt Region Midtjyllands ansøgning om puljemidler til 112-førstehjælperordninger med henblik på, at der etableres fem ordninger i regionen inden udgangen af 2017. Bevillingen er dog reduceret i forhold til det ansøgte beløb. Der vil med etablering af de fem ordninger være 30 112-førstehjælperordninger i Region Midtjylland ved udgangen af 2017.

Direktionen indstiller,

at der søges etableret fem 112-førstehjælperordninger i Spjald, Nimtofte, Juelsminde, Ørnholm og Klejtrup, og

at finansiering af de årlige driftsudgifter til de fem ordninger fra 2018 indgår ved budgetdrøftelserne for 2018.

Sagsfremstilling

Sundheds- og Ældreministeriet har givet tilsagn om en bevilling på 382.500 kr. til etablering og drift af fem 112-førstehjælperordninger i Region Midtjylland for perioden indtil udgangen af 2017.

Der er tale om en reduceret bevilling i forhold til det beløb, som regionen søgte (450.000 kr.) og endvidere en tidshorizont afgrænset til og med 2017. Som følge af tidsforskydning af etableringstidspunkter vil der fortsat kunne etableres og drives fem ordninger inden for den tilsagte bevilling og tidsplan, som er godkendt af ministeriet.

Administrationen forventer at kunne etablere og drive to 112-førstehjælpsordninger ultimo 2016 og tre ordninger i løbet af 2017. Administrationen har således udarbejdet et revideret budget og en tilpasset tidsplan, som er godkendt af Sundheds- og Ældreministeriet.

Der er tale om en engangsbevilling fra ministeriet. Administrationen foreslår derfor, at de årlige udgifter på ca. 200.000 kr. fra og med 2018 til drift af de fem ordninger indgår ved budgetdrøftelserne for 2018.

Status er på nuværende tidspunkt, at der er 25 112-førstehjælperordninger i Region Midtjylland.

På baggrund af bevillingen vil der nu blive søgt etableret fem nye ordninger i Spjald, Nimtofte, Juelsminde, Ørnholm og Klejtrup i samarbejde med de respektive kommuner. Det er en forudsætning, at der kan rekrutteres det nødvendige antal af frivillige til at bemande 112-førstehjælpsordningerne.

112-førstehjælpsordningerne er prioriteret i henhold til principperne for etablering af nye ordninger, herunder en samlet vurdering af blandt andet responstid, antal borgere, afstand til nærmeste ambulancebase, infrastruktur (f.eks. mindre veje, fremkommelighed mv.).

Ved de mest hastende situationer i de pågældende fem lokalområder må en relativt stor andel af patienterne i dag vente mere end 15 minutter på en ambulance (servicemålet for hastende, livstruende tilfælde er, at i 92 % af tilfældene skal professionel hjælp være fremme inden for 15 minutter).

Der vil ved etablering af de fem ordninger således ved udgangen af 2017 være 30 112-førstehjælperordninger i regionen.

Afslag på ansøgning om midler fra puljen til styrket akutindsats

Der kan endvidere orienteres om, at Sundheds- og Ældreministeriet har givet afslag på Region Midtjyllands ansøgning om midler fra puljen til styrket akutindsats. Ansøgningen blev godkendt af regionsrådet på mødet den 30. marts 2016 og vedrørte paramedicinere på to ambulanceberedskaber, fem 112-førstehjælperordninger og styrket lægedækning på akutlægebilerne i Holstebro og Herning. Ministeriet valgte at tilsige alle midlerne fra denne pulje (20 mio. kr.) til videreførelse af akutlægebilen i Hjørring og forsøgsprojekt med akutbil på Bornholm.

Baggrund

I aftale om satspuljen på sundhedsområdet for 2015–2018 blev der afsat 1,5 mio. kr. til anvendelse i 2016–2017 til udbredelse af IT-understøttelse af akuthjælperordninger. Disse midler målrettedes med satspuljeaftalen for 2016–2019 til at udbrede regionernes akuthjælperordninger og sikre et kvalitetsløft.

Beslutning

Forretningsudvalget indstiller,

at der søges etableret fem 112-førstehjælperordninger i Spjald, Nimtofte, Juelsminde, Ørnhøj og Klejtrup, og

at finansiering af de årlige driftsudgifter til de fem ordninger fra 2018 indgår i budgetforslaget for 2018.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og John. G. Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Regionsrådet den 24. februar 2016, ansøgning om midler fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje vedrørende udbredelse af akuthjælperordningen.

Regionsrådet den 30. marts 2016, ansøgning om midler fra Sundheds- og Ældreministeriets pulje til styrket akutindsats.

Punkt 7: Omorganisering af Regionspsykiatrien Vest

1-31-72-139-16

Resume

Med udgangen af juli 2016 vil der kun være en overlæge i psykiatri i Regionspsykiatrien Vest i Holstebro. Da der ikke længere er mulighed for lægefaglig døgndækning, er der et akut behov for at omorganisere Regionspsykiatrien Vest. Der er udarbejdet en løsningsmodel, som blandt andet indebærer, at de stationære psykiatriske senge samles i Herning, at der oprettes 12 akutpladser i Holstebro, og at en del af de ambulante tilbud samles i Holstebro. Der er tale om en akut situation, og løsningsmodellen er udtryk for, hvordan denne situation håndteres bedst muligt under de givne omstændigheder.

Direktionen indstiller,

- at der overføres 11 stationære psykiatriske senge fra Holstebro til Herning,

- at 12 stationære senge i Holstebro omlægges til akutpladser i stil med Akut Døgntilbud i Psykiatriens Hus,

- at den psykiatriske akutmodtagelse i Holstebro nedlægges, og

- at en del af de ambulante psykiatriske funktioner i Regionspsykiatrien Vest samles i Holstebro, og at den nærmere konkretisering foretages af Regionspsykiatrien Vest.

Sagsfremstilling

Regionspsykiatrien Vest er opdelt på to matrikler i henholdsvis Herning og Holstebro. Afdelingen i Holstebro har hidtil været bemanded med to overlæger, men den ene overlæge har valgt at gå på pension ultimo juli 2016. Som det skitseres herunder, er det ikke umiddelbart muligt at ansætte en ny overlæge eller flytte rundt på lægeressourcerne mellem matriklerne.

Afdelingen i Holstebro står derfor i en uholdbar situation i forhold til kvaliteten af behandlingen, behandlingskapaciteten, sikkerheden for patienter og personale samt overholdelse af psykiatriloven.

Der er derfor et akut behov for at omorganisere Regionspsykiatrien Vest, så der tages hensyn til, at der kun er én overlæge i Holstebro.

Sagen belyses yderligere i det vedhæftede notat.

Genbesættelse af stillingen

Regionspsykiatrien Vest har igennem flere år haft en tilbagevendende udfordring i forhold til at sikre tilstrækkelig lægebemanding på de to matrikler. Man har derfor arbejdet intensivt med at rekruttere nye læger.

I de seneste to år har man haft kontakt til en række rekrutteringsbureauer, hvilket har medført ansættelse af fire udenlandske læger, hvoraf kun én var interesseret i en stilling i Holstebro. De udenlandske læger skal oplæres i det danske sprog, den danske kultur og i psykiatriloven, hvilket kræver et overskud af lægeressourcer, som pt. ikke er til stede på afdelingen i Holstebro.

Derudover har Regionspsykiatrien Vest i løbet af det seneste halvandet år løbende haft opslået tre ledige overlægestillinger, senest med ansøgningsfrist den 3. juli 2016. Der har ikke været ansøgere til stillingerne.

I Herning er antallet af speciallæger netop tilstrækkeligt til at dække sengeafsnittene på matriklen, og flere læger arbejder under merarbejdsaftaler for at kunne dække de mest nødvendige funktioner. Det er derfor ikke muligt at flytte læger fra Herning til Holstebro.

Løsningsmodel

I dag er der i Holstebro 23 senge, heraf 15 almindelige senge, to akutsenge og seks lavintensive senge. De syv psykiatriske sengetyper, der anvendes i Region Midtjylland, er beskrevet nærmere i det vedlagte notat.

Det er nødvendigt at nedlægge de stationære senge i Holstebro, da der ikke er mulighed for lægefaglig dækning døgnet rundt.

Udgangspunktet for løsningsmodellen har været at fastholde et så højt antal almindelige senge med lægefaglig døgndækning som muligt. De eksisterende fysiske rammer i Herning tillader imidlertid kun etableringen af 11 senge. Etablering af yderligere senge vil kræve større anlægsomkostninger, og dette synes uhensigtsmæssigt i lyset af, at Regionspsykiatrien Vest inden for få år skal samles i Gødstrup.

Af de 23 senge i Holstebro overføres 11 almindelige senge derfor til Herning. De resterende fire almindelige senge, de seks lavintensive senge og de to akutsenge i Holstebro omlægges til akutpladser, så der i alt vil være 12 akutpladser i Holstebro.

Akutpladserne kan sammenlignes med Akut Døgntilbud, der er etableret i Psykiatriens Hus i Silkeborg. Akutpladserne kræver ikke et lægeligt beredskab døgnet rundt, da patienten i dagtiden på hverdage kan vurderes af læger fra de ambulante funktioner og på øvrige tidspunkter kan indlægges via vagtlægen på en psykiatrisk afdeling, hvis sygdommen forværres. På akutpladserne er der endvidere ikke mulighed for at anvende tvang. I modsætning til Akut Døgntilbud i Psykiatriens Hus, der er et samarbejde mellem region og kommune, vil akutpladserne i Holstebro alene være et regionalt tilbud.

Da den psykiatriske akutmodtagelse kræver lægelig døgndækning, foreslås det, at denne ligeledes nedlægges i Holstebro. Patienterne skal i stedet visiteres til Herning. Det drejer sig i gennemsnit om 1,14 patienter pr. døgn.

Det foreslås endvidere, at dele af den ambulante behandling flyttes fra Herning og samles i Holstebro. Samlingen af de ambulante funktioner vil medvirke til en bedre ressourceudnyttelse, øget effektivitet og øget faglig kvalitet i lægebehandlingen og vil være i overensstemmelse med regionsrådets beslutning i Spareplan 2015-2019 om, at de ambulante funktioner samles i robuste og bæredygtige enheder. Akutpladserne og samlingen af en del af den ambulante aktivitet sikrer, at der fortsat vil være psykiatrisk aktivitet på i Holstebro. Regionspsykiatrien Vest vil endvidere som aftalt flytte en del af de ambulante funktioner til Center for Sundhed i Holstebro.

Det vurderes, at dette er den bedste løsning i lyset af den akutte lægemangel i Holstebro. Det forventes, at omorganiseringen kan finansieres inden for psykiatriens budget.

Den videre proces

Såfremt regionsrådet godkender modellen for omorganisering af Regionspsykiatrien Vest, vil Regionspsykiatrien Vest beslutte, hvordan der frigives plads til at etablere 11 senge i Herning. Regionspsykiatrien Vest vil ligeledes på baggrund af en nærmere udredning beslutte, hvilke ambulante funktioner der skal samles i Holstebro.

De relevante medarbejdere vil blive omplaceret internt i Regionspsykiatrien Vest ud fra gældende varslingsregler mv. på området. Den 4. august 2016 blev der afholdt ekstraordinært LMU-møde i Regionspsykiatrien Vest om forslaget. Der er vedlagt referat med høringssvar fra mødet i LMU ved Regionspsykiatrien Vest den 4. august 2016, høringssvar fra Akut Ambulant Team og fra afsnit P1 samt fra en række medarbejdere. Et notat med administrationens bemærkninger til høringssvarene er ligeledes vedlagt samt et notat med besvarelse af en række supplerende spørgsmål fra møde i det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde den 10. august 2016.

Med omlægningen af 12 senge til akutpladser vil det samlede antal senge i Regionspsykiatrien Vest blive reduceret med 12. Det skyldes, at akutpladserne ikke er en del af det samlede sengeregnskab. Psykiatri- og socialledelsen vil sammen med afdelingsledelsen for Regionspsykiatrien Vest løbende vurdere behovet for senge i Regionspsykiatrien Vest og overveje alternative løsninger, herunder mulighederne for at etablere yderligere senge i Herning eller udbygge visitationssamarbejdet med Regionspsykiatrien Midt.

Når Regionspsykiatrien Vest samles i Gødstrup, vil de 12 akutpladser blive reetableret som senge, der tæller med i det samlede sengeregnskab. Der er altså tale om en midlertidig nedlukning som løsning på en akut problemstilling.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Anbefaling

Ordinært møde den 10. august 2016

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde ser med stor alvor på de udfordringer, som Regionspsykiatrien Vest har i forhold til at opretholde den nødvendige lægefaglige bemanding i

afdelingen. Udvalget lægger stor vægt på, at der findes en løsning, hvor der samlet set for afdelingen sikres en stabil drift i perioden frem til udflytningen til Gødstrup for såvel patienter og medarbejdere.

Udvalget anmodede på mødet om en række yderligere konkrete oplysninger til sagen, herunder om tidsplanen for udflytningen til Gødstrup.

Udvalget aftalte, at der afholdes et ekstraordinært møde i udvalget mandag den 15. august 2016 kl. 8.00–9.00 med henblik på drøftelse af udvalgets anbefaling til forretningsudvalget, når de yderligere oplysninger foreligger.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Ekstraordinært møde den 15. august 2016

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler, at sagen udsættes med henblik på nærmere sonderinger og personaleinddragelse omkring den forelagte model. Sagen forelægges påny til politisk behandling i september.

Udvalget udtrykker samtidig opbakning til psykiatri- og socialledelsen og afdelingsledelsen i forhold til at sikre en samlet bæredygtig løsning for Regionspsykiatrien Vest.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Redegørelse vedrørende aktuelle udfordringer i Regionspsykiatrien Vest

Notat om sengetyper i psykiatrien

Referat og høringssvar fra LMU i Regionspsykiatrien Vest

Høringssvar fra AAT + P1

Høringssvar fra overlæge Jens Kristian Buskov

Høringssvar fra overlæge Lyudmila Christensen

Høringssvar fra overlæge Anne Grethe Viuff

Høringssvar fra afdelingssygeplejerske Lisbeth Poulsen

Bemærkninger til høringssvar

Notat vedrørende supplerende spørgsmål

Punkt 8: Politisk høring af Midttrafiks budgetforslag 2017

1-30-75-1-16

Resume

Midttrafik har den 24. juni 2016 fremsendt budgetforslag 2017 (vedlagt) i politisk høring. Forslag til høringssvar omfatter kun den egentlige regionale kollektive trafik med forventede udgifter på 341,4 mio. kr.

Den samlede ramme til regional kollektiv trafik inklusive statslige tilskud udgør 348,8 mio. kr. og kan hermed dække de forventede udgifter. Differencen på 7,4 mio. kr. forudsættes hensat som reserve til styrkelse af budgetsikkerheden.

Direktionen indstiller,

- at Midttrafiks budget 2017 godkendes med en ramme på 284,3 mio. kr.,

- at aktiviteterne erstatningsbuskørsel og forberedelse af letbanen godkendes med en ramme på 35,6 mio. kr.,

- at budgettet for Aarhus Letbane godkendes med en ramme på 21,5 mio. kr.,

- at differencen på 7,4 mio. kr. op til den samlede ramme på 348,8 mio. kr. foreslås hensat i den reservepulje, der henstår hos Midttrafik til styrkelse af budgetsikkerheden, og

- at regionsrådet godkender vedlagte forslag til høringssvar.

Sagsfremstilling

Midttrafik har den 23. juni 2016 fremsendt budgetforslag 2017 i politisk høring med høringsfrist den 19. august 2016. Midttrafik er meddelt, at der vil blive afgivet et foreløbigt høringssvar efter forretningsudvalgets behandling med forbehold for regionsrådets godkendelse.

Den regionale kollektive trafik omfatter udgifter, der afholdes af Midttrafik, og som indgår i høringsbudgettet, og udgifter der afholdes direkte af regionen, som ikke indgår i høringen. Udgifterne finansieres dels af Regional Udviklings budget, dels af formålsbestemte statstilskud samt for "kan-kørsels" vedkommende af Sundhed.

Midttrafiks høringsbudget 2017 omfatter:

- Udgifter til Midttrafiks nuværende drift på i alt 284,3 mio. kr.
- Letbanedrift på 21,5 mio. kr.
- Letbaneforberedelse samt erstatningsbuskørsel på 35,6 mio. kr.
- "Kan-kørsel" på 125,8 mio. kr.

Forslag til høringssvar omfatter kun den egentlige regionale kollektive trafik med udgifter på i alt 341,4 mio. kr.

Den regionale kollektive trafik har i 2017 en samlet ramme på 374,7 mio. kr. inklusive statslige tilskud til investeringer på Midtjyske Jernbaner og tilskuddet til Grenaabanen. Efter fradrag af 25,9 mio. kr. til afdrag på lån til anlæg af letbanen, spormoderniseringen af Odderbanen samt pensioner vedrørende Midtjyske Jernbaner, som afholdes direkte af regionen, er rammen for bestillerbidraget på 348,8 mio. kr. Det kan dermed konstateres, at samtlige udgifter kan afholdes indenfor den afsatte ramme for 2017, jævnfør nedenstående tabel 1.

Tabel 1. Høringsbudget for regional kollektiv trafik 2017 og finansieringskilder				
i 1.000 kr. pl.17	2017	BO2018	BO2019	BO2020
<i>Budget</i>				
Busdrift	186.411	184.211	184.211	184.211
Tilskud til uddannelsesruter	7.998	7.998	7.998	7.998
Bus IT	2.981	2.981	2.981	2.981
Teletaxi	193	193	193	193
Togdrift	16.100	16.100	16.100	16.100
Trafikselskabet	42.612	42.612	42.612	42.612
Letbanesekretariatet	396	-	-	-
Rejsekortet	24.213	23.671	22.987	22.884
Investeringer på Midtjyske jernbaner	3.390	3.390	3.390	3.390
Pensioner MT *)	0	0	0	0
Buserstatningskørsel	23.814	-	-	-
Forberedelse letbanen	11.811	-	-	-
Drift af letbanen	21.500	83.750	81.500	79.500
Budget i alt	341.419	364.905	361.972	359.869
<i>Finansiering</i>				
Regional ramme drift	-314.846	-320.747	-317.904	-317.904
Statsligt investeringstilskud	-12.050	-12.050	-12.050	-12.050
Statsligt letbanetilskud	-47.797	-47.797	-47.797	-47.797
Tilbageholdes til udgifter afholdt direkte af RM	25.856	25.856	25.856	25.856
Finansiering i alt	-348.837	-354.738	-351.895	-351.895
Delsum	-7.418	10.167	10.077	7.974
Pulje til styrkelse af budgetsikkerheden	7.418	-	-	-
Udmøntning af tilpasningsplan 2018-20	-	-10.167	-10.077	-7.974
Total	0	0	0	0

Noter: Pensioner står som en nul-udgift, idet de i perioden dækkes af en indbetaling foretaget i 2011.

Midttrafiks nuværende drift

Den væsentligste forudsætning i budget 2017 vedrører indtægterne i busdriften, som opskrives med 17,1 mio. kr. i forhold til regnskab 2015. Opskrivningen kan stort set alene henføres til ændrede forudsætninger om bus-tog samarbejdet. Modsat de forudgående år er der i 2017 ikke indarbejdet en efterregulering og med bortfaldet af Grenaabanen, som DSB-drevet strækning fra august 2016, vil alle billetindtægter på relationen Djursland-Aarhus fremover tilfalde Midttrafik.

I de kommende år vil indtægterne være påvirket af en række samtidige og betydelige omlægninger. Nye billetprodukter, lukningen af Odder- og Grenaabanen og åbningen af letbanen vil betyde forskydninger i indtægterne. Dertil forventes hele takstsystemet reformeret i overslagsårene ved implementeringen af den planlagte fælles takst for alle trafikalselskaber vest for Storebælt, Takst-vest. Omlægningerne betyder, at det samlede niveau for indtægterne er usikkert, og at den erfaringsbaserede model Midttrafik tidligere har benyttet i indtægtsfordelingen ikke længere vil give et pålideligt resultat. Midttrafik vil derfor i 2017 og de næstkommende år fastholde en indtægtsdeling på baggrund af den nøgle, der er anvendt i regnskab 2015. Hermed prioriteres forudsigelighed mellem budget og regnskab højt. Modellen suppleres af konkrete justeringer f.eks. i forbindelse med større ændringer i kørselsomfang. På længere sigt udarbejdes en ny faktabaseret indtægtsfordelingsmodel.

Fra budget 2017 vil Midtjyske Jernbaner alene udføre drift på Lemvigbanestrækningen.

Fra 2017 opkræves pensioner til tjenestemandsansatte i Midttrafik jævnt før beslutning i Midttrafiks bestyrelse den 11. december 2015. Regionen vil ikke have udgifter i 2017 og de efterfølgende år, da der i 2011 blev foretaget en indbetaling på 3,1 mio. kr. til pensionsformål. Dette beløb anvendes før indbetaling af årlige bidrag.

Aarhus Letbane, forberedelse, buserstatningskørsel og drift

Staten yder et årligt driftsbidrag til Region Midtjylland som kompensation for overtagelsen af trafikansvaret på Grenaabanen på 47,8 mio. kr. De resterende 9,4 mio. kr. til drift af letbanen finansieres af Region Midtjylland efter Principaftale af den 8. august 2013 og er inklusive et indfasningsbidrag. Det statslige bidrag finansierer i 2017 den samlede erstatningsbuskørsel i forbindelse med lukningen af Grenaabanen og dele af letbanedriften, mens restbeløbet anvendes i finansieringen af forberedelsesomkostningerne.

Udgifterne til buserstatningskørsel opgøres til netto 23,8 mio. kr. fordelt på udgifter på 37,8 mio. kr. og indtægter på 14,0 mio. kr.

Udgifterne til forberedelse og drift af Aarhus Letbane forventes uændret i forhold til budgetoverslagsår 2017 i Midttrafiks budget 2016. Et revideret budget for letbanedriften forventes at foreligge i efteråret 2016. Letbanen har i det fremlagte budget 2017 nettoudgifter på 35,3 mio. kr. fordelt på udgifter på 55 mio. kr. og indtægter på 19,7 mio. kr. Heraf dækkes de 21,5 mio. kr. af Region Midtjylland efter aftalen med Aarhus Kommune. Udgifterne til forberedelse af letbanen kan dermed opgøres til 11,8 mio. kr. svarende til restbeløbet. De faktiske forberedelsesomkostninger finansieres ved optagelse af lån og vil dermed indgå i kapitaludgifterne til letbanen fremover.

Midttrafik har oplyst, at der vil være udgifter udenfor det fremlagte budget til billetkontrol vedrørende letbanen. Kontrolopgavens omfang og dermed det forventede udgiftsniveau er endnu ikke fastlagt, men arbejdet forventes at kunne tilrettelægges således, at udgifterne vil være minimale i 2017.

I 2017 forventes Midttrafiks budget dermed at kunne holdes indenfor rammen med et mindreforbrug på 7,4 mio. kr. Det foreslås, at mindreforbruget i 2017 hensættes i reservepuljen til styrkelse af budgetsikkerheden, der henstår hos Midttrafik.

Som der blev gjort opmærksom på ved Regionsrådets godkendelse af Midttrafiks budget 2016 (regionsrådet 7. september 2015, punkt 3), vil der, fra lukningen af Odderbanen i 2016 frem til genåbningen medio 2017, være midlertidige mindreudgifter til togdrift. Da rammen for kollektiv trafik ikke er reduceret tilsvarende, skubbes der et tilpasningsbehov til det første hele driftsår for letbanen (2018), hvor den tidligere fulde bevilling til togdrift forudsættes anvendt til letbanedrift. Der er derfor i overslagsårene indarbejdet en udmøntet pulje, som vil indebære en tilpasning på mellem 8 og 10 mio. kr. Forslag til udmøntning vil senere blive fremlagt. Tilførslen til ovennævnte reservepulje i 2017 skal ses i lyset af, at tilpasninger typisk ikke får fuld effekt første år.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget ønsker særlig opmærksomhed på de økonomiske udfordringer i 2018, 2019 og 2020.

Lone Langballe og Keld Marstrand Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Budget 2017 - Politisk høring - Region Midtjylland

Høringssvar budget 2017 - forslag

Punkt 9: Godkendelse af Trafikplan Aarhus tilpasset letbanen

1-30-75-2-12

Resume

Buskørslen i Aarhusområdet skal tilpasses den kommende letbane. Derfor har Midttrafik udarbejdet et forslag til trafikplan, som skal træde i kraft i 2017, hvor letbanens 1. etape åbner.

Høring af trafikplanforslaget er afsluttet, og Midttrafik har fremsendt trafikplanforslaget til godkendelse hos Region Midtjylland og Aarhus Kommune.

Aarhus Letbane har orienteret ejerne, Aarhus Kommune og Region Midtjylland, om, at det reviderede driftsbudget forventes at blive på niveau med det hidtil forudsatte. I forbindelse med revision af driftsbudgettet har Aarhus Letbane foreslået, at ejerne anmoder Social- og Indenrigsministeriet om forhøjelse af lånerammen til driftsanlæg.

Direktionen indstiller,

at forslag til Kollektiv Trafikplan 2017 for Aarhusområdet – tilpasning til letbanen godkendes, herunder

- at standsningsstedet Egelund på Odderbanen nedlægges, og der etableres behovsstandsning uden for myldretiden på Vilhelmsborg og Assedrup,
- at frekvensen på rute 100 i lighed med rute 200 nedsættes fra fire til tre afgang i timen uden for myldretiden,
- at rute 202 afkortes ved Tranbjerg Station uden for myldretiden, og
- at der ansøges Social- og Indenrigsministeriet om forhøjelse af lånerammen til driftsanlæg med 150 mio. kr.

Sagsfremstilling

Midttrafik har fremsendt forslag til Kollektiv Trafikplan 2017 for Aarhusområdet - tilpasning til letbanen til godkendelse hos interessenterne bag Aarhus Letbane, Region Midtjylland og Aarhus Kommune. Trafikplanforslag med bilag er vedlagt (Forslag til Kollektiv Trafikplan 2017 for Aarhusområdet). I trafikplanen beskrives de ændringer, der skal ske i buskørslen i Aarhusområdet, når letbanens etape 1 åbner i oktober 2017. Trafikplanen er udarbejdet af Midttrafik med inddragelse af Aarhus Kommune og Region Midtjylland.

Formålet med trafikplanen er at opbygge et samlet kollektivt trafiksystem i Aarhusområdet bestående af letbanen, regionale busser, bybusser og flextrafik, der kan give borgerne mest mulig kollektiv trafik af høj kvalitet inden for den økonomiske ramme, der er til rådighed. Trafikplanens ændringer på ruter og områder er beskrevet og vist på kort, jf. bilag til trafikplanen (Ændringer og konsekvenser samt kort over linjeføringer).

For de regionale ruter lægges der i trafikplanen op til reduktion af antallet af afgang uden for myldretiden på to regionalruter, mens en regionalrute afkortes ved en letbanestation. På rute 100 Odder – Hornslet og rute 200 Skanderborg - Hinnerup nedsættes frekvensen uden for myldretiden i dagtimerne fra fire til tre afgang i timen i dagtimerne. På begge ruter indsættes ekstrature i myldretiden svarende til det nuværende ressourceomfang, som er seks afgang i timen. Det skal bemærkes, at for rute 200 er forslaget gennemført med virkning fra køreplansskiftet i juni 2016. På rute 202 Horsens – Aarhus afkortes ture uden for myldretiden ved Tranbjerg Station, hvor passagerer skal skifte til/fra letbanen. I myldretiden opretholdes to dobbeltture morgen og eftermiddag. Herved sikres blandt andet betjening af elever fra Solbjerg og Tranbjerg til Viby Gymnasium.

De øvrige regionale ruter, der betjener større regionale rejsemål i Aarhus, er ikke berørt af forslaget til trafikplan. Derved skal pendlere på disse ruter ikke stige om til letbanen tæt ved rejsemålet. Samtidig friholdes kapaciteten i letbanetogene til andre rejsende. Midttrafik gennemførte høring af trafikplanen i februar-marts 2016. De indkomne bemærkninger har ikke

afstedkommet væsentlige ændringer for så vidt angår den regionale kørsel. Sammenfatning af høringsbemærkninger fremgår af vedlagte bilag til trafikplanen (Høringsblade).

Den reducerede regionalbuskørsel bidrager til at finansiere letbanedriften. Midttrafik forventer ikke, at der vil ske reduktion i antallet af regionale passagerer. Når letbanen har været i drift i en periode, vil det fremadrettet blive vurderet, om der skal ske yderligere tilpasninger i betjeningsomfanget på de regionale ruter.

Trafikplanen indeholder en oversigt over behov for kommunale fysiske anlæg (stoppesteder, chaufførfaciliteter m.m.) ved gennemførelse af trafikplanen, jf. bilag (Fysiske anlæg).

Driftsøkonomi

Region Midtjylland bidrager til den fremtidige drift af Aarhus Letbane med de midler, der hidtil er anvendt til drift af Odderbanen samt ved besparelser på regionale busruter, som erstattes af letbanen. Herudover finansieres letbanedriften ved tilpasning af bybuskørslen samt af statslig kompensation for drift af Grenaa-banen. Desuden er der en forventning om, at letbanen vil tiltrække nye passagerer til den kollektive trafik.

Aarhus Letbane er ved at udarbejde et revideret budget for driften af letbanen. Efter en møderække med Midttrafik, Region Midtjylland og Aarhus Kommunes administration har Aarhus Letbane meddelt ejerne, at det reviderede budget forventes at kunne holdes på samme niveau som hidtil forudsat. Det reviderede driftsbudget forventes at foreligge i løbet af efteråret 2016.

I forbindelse med revision af driftsbudgettet har Aarhus Letbane gjort ejerne, Aarhus Kommune og Region Midtjylland opmærksom på, at investeringer i driftsanlæg, forberedelsesomkostninger og reserver ikke vurderes at kunne holdes inden for den låneramme ejerne tidligere har ansøgt om og fået bevilget. Det vurderes derfor nødvendigt at anmode Social- og Indenrigsministeriet om forhøjelse af den nuværende låneramme med 150 mio. kr. fra 1,8 mia. kr. til 1,95 mia. kr.

Standsningssteder

Det er planen, at der med letbanen skal køre flere tog på de enkeltsporede strækninger, end det i dag er tilfældet på Grenaa- og Odderbanen. På høringsstidspunktet forelå der ikke endelige simuleringer af de kommende køreplantider for letbanen fra ASAL-konsortiet, som bygger letbanen. For at sikre robusthed og regularitet i letbanetrafikken var der i høringen af trafikplanforslaget beskrevet overvejelser om at nedlægge fire af de mindst benyttede standsningssteder på Odderbanen.

Midttrafik har efterfølgende modtaget køreplanssimuleringer, der reducerer nødvendigheden af at nedlægge standsningssteder på Odderbanen. I trafikplanen lægges der op til at nedlægge standsningsstedet i Egelund, mens Assedrup og Wilhelmsborg opretholdes uden for myldretiden, hvor der indføres standsning efter behov. Standsningsstedet Kongsvang opretholdes som hidtil. Se vedlagte bilag til trafikplanen (Betjening på Odderbanen).

Det må imidlertid konstateres, at rejsehastigheden på Odderbanen vil være lav på grund af de mange standsningssteder, og at flere sandsynligvis vil finde det attraktivt at benytte Odderbanen, hvis den samlede rejsetid er kortere. Midttrafik lægger derfor op til, at der efter trafikplanens vedtagelse vil være en proces med afdækning af muligheder for kortere rejsetider og øget betjening af Beder, Malling og Odder i myldretiden.

Tidsplan

Efter behandling i regionsrådet og i Aarhus Byråd i august 2016 behandler Midttrafiks bestyrelse trafikplanen i begyndelsen af september 2016. Trafikplanen vil herefter være grundlaget for Midttrafiks køreplanlægning i området. Køreplanerne for de regionale ruter for 2017/2018 forventes forelagt regionsrådet i marts 2017.

I trafikplanen lægges der op til, at busomlægningerne indføres efter sommerferien i august 2017. I de første måneder af efteråret 2017, indtil letbanen er i fuld drift, vil dele af letbanekørslen blive udført med buserstatningskørsel. Se bilag til trafikplanen (Indfasning af trafikplanen).

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og Keld Marstrand Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Forslag til Kollektiv Trafikplan 2017 for Aarhusområdet

Kollektiv trafikplan 2017 - Ændringer og konsekvenser

Kollektiv trafikplan 2017 - Kort over linjeføringer

Kollektiv trafikplan 2017 - Betjening på Odderbanen

Kollektiv trafikplan 2017 - Fysiske anlæg

Kollektiv trafikplan 2017 - Indfasningsplan

Kollektiv trafikplan 2017 - Høringsblade

Punkt 10: Tillægsbevilling til Kulturturisme 2016-2018 - delprojekt 2 Innovation i kulturturismens værdikæde (Indstilling fra Vækstforum)

1-33-76-23-22-15

Resume

Projektet Kulturturisme 2016–2018 består af delprojekt 1, Kulturturisten i centrum, og delprojekt 2, Innovation i kulturturismens værdikæder. Delprojekt 2 har ikke opnået den forventede støtte på 4,5 mio. kr. fra EU's Regionalfond, da projektet efter Erhvervsstyrelsens vurdering falder uden for programmets rammer.

Fonden VisitAarhus ønsker at gennemføre delprojekt 2 til trods for manglende EU finansiering, fordi der er en sammenhæng til delprojekt 1. Fonden søger derfor om en tillægsbevilling fra Region Midtjylland på 1,5 mio. kr. i 2016 til gennemførelse af et nedskaleret delprojekt 2. Fonden har justeret projektet, og budgettet er reduceret fra 9,0 mio. til 5,16 mio. kr. Det betyder, at den samlede bevilling fra Region Midtjylland til delprojekt 2 bliver på i alt 3,1 mio. kr. Regionsrådet har tidligere bevilget 1,6 mio. kr. til delprojekt 2.

Målet for det samlede projekt Kulturturisme 2.017 er at øge antallet af kulturturister og generere mersalg/meromsætning på regionens mange kulturturismetilbud. Projektet er delt op i to projekter, henholdsvis delprojekt 1, kulturturisten i centrum og delprojekt delprojekt 2, innovation i kulturturismens værdikæde.

Direktionen indstiller,

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges yderligere 1,5 mio. kr. i 2016 til Fonden VisitAarhus til gennemførelse af Delprojekt 2, Innovation i kulturturismens værdikæde. Tillægsbevillingen udmøntes med 0,490 mio. kr. i 2016, 0,625 mio. kr. i 2017 og 0,385 mio. kr. i 2018.

Sagsfremstilling

Delprojekt 2, Innovation i kulturturismens værdikæde, i projektet Kulturturisme 2016–2018 har ikke opnået tilsagn fra Erhvervsstyrelsen om støtte fra EU's Regionalfond. Delprojekt 2 indeholdt et innovationssamarbejde med deltagelse af virksomheder, vidensinstitutioner og VisitAarhus om udvikling af systemløsninger for en bookingplatform, et fordels- og oplevelseskort og et analyse- og monitoreringskoncept. Erhvervsstyrelsen har vurderet, at projektet ikke falder inden for Regionalfondprogrammets rammer om et innovationssamarbejde, da projektet blandt andet ikke i tilstrækkeligt omfang tager udgangspunkt i virksomhedernes behov for innovation. Der kan ikke ydes støtte (statsstøtte) til enkeltvirksomheder med regionale erhvervsfremmemidler til forskel fra EU's Regionalfond. Fonden VisitAarhus har derfor sendt en revideret ansøgning, hvor innovationssamarbejdet er taget ud.

Administrationen vurderer, at det har en regional betydning, at der bliver etableret en regional bookingplatform, et regionalt fordels- og oplevelseskort samt et analyse- og monitoreringskoncept. Dels er det afgørende for gennemførelsen af delprojekt 1, Kulturturisten i centrum, og dels vil det skabe en større synlighed af kultur- og turismeprodukterne i Region Midtjylland. I dag findes der fx ikke en regional bookingplatform. Det er kun Enjoy Limfjorden, Destination Djursland og Kystlandet, der i dag har egne bookingportaler. Det betyder, at de resterende destinationer i Region Midtjylland ikke har mulighed for at få vist deres oplevelsesprodukter på det nationale oplevelsesbookingsystem Oplev Danmark, da det forudsætter en lokal/regional bookingplatform. Med etableringen af en regionalt dækkende platform vil dette blive muligt.

Aktiviteter

I forhold til den ansøgning, som blev behandlet på regionsrådets møde den 27. januar 2016, så indeholder ansøgningen ikke længere tre innovationssamarbejder, hvor små og mellemstore virksomheder skulle arbejde sammen med en eller flere vidensinstitutioner for at udvikle og teste konkrete produkter og løsninger med det formål at øge virksomhedernes vækst, forbedre deres konkurrenceevne og styrke tilgængeligheden til internationale markeder.

Målet med Delprojekt 2 fastholdes, men aktiviteterne er tilpasset, så der ikke længere er direkte støtte til virksomheder. Projektet indeholder stadig de tre hovedaktiviteter: bookingplatform, fordels- og oplevelseskort og analyse- og monitoreringskoncept. Delprojekt 1, Kulturturisten i centrum, og delprojekt 2, Innovation i kulturturismens værdikæde, er gensidigt afhængige, og uden Delprojekt 2 vil en væsentlig del af aktiviteterne i Delprojekt 1 ikke kunne få en rækkevidde og effekt som forventet.

Bookingplatform

Projektet vil udvikle og teste etablering af en regionalt dækkende bookingplatform BookAarhus2017 med henblik på i højere grad at få tilgængeliggjort de midtjyske kulturtilbud over for især de internationale kulturturister. Platformen gør det let at få et overblik over og sammensætte sin egen ferieoplevelse/pakke med fx overnatning, museumsbesøg, guidede ture, restaurantbesøg m.v.

Fordels- og oplevelseskort

For at styrke kulturturismen skal der udvikles og testes et regionalt fordels- og oplevelseskort Aarhus2017Card, som giver rabat eller gratis adgang til en række attraktioner, museer og offentlig transport, tilsvarende Copenhagen Card, som i dag findes i København. Kortet vil styrke afsætnings- og salgsleddet for de midtjyske kulturturisme produkter og være en platform for at skabe øget synlighed og meromsætning for de midtjyske kultur- og turismevirksomheder.

Analyse- og monitoreringskoncept

Projektet vil udvikle og teste et analyse- og monitoreringskoncept for at styrke kultur- og turismevirksomhedernes viden om deres kunder gennem en ny og mere systematisk tilgang til arbejdet med kundedata. Det vil dels understøtte samarbejdet på tværs af værdikæden, der hvor aktørerne konkret deler kunder, og dels styrke grundlaget for innovation på længere sigt i forhold til udvikling af nye strategier og produkter.

Effekt

Målet for det samlede projekt Kulturturisme 2016–2018 er at øge antallet af kulturturister og generere mersalg/meromsætning på regionens mange kulturturismetilbud i forhold til eksisterende gæster og herved skabe grundlag for øget vækst og omsætning hos de midtjyske kultur- og turismeaktører.

Økonomi

Budgettet for delprojekt 2 er reduceret betydeligt, fordi der ikke kunne opnås støtte fra EU's Regionalfond. Desuden er medfinansieringen fra de små- og mellemstore virksomheder faldet bort, da innovationssamarbejderne, hvor de skulle have medvirket, ikke længere kan gennemføres. Destinationer, kultur- og turismeaktører medfinansierer i form af timer.

Tabel 1. Budget og finansiering				
1.000 kr.	2016	2017	2018	I alt
<i>Budget</i>				
Projektarbejde	981	1.081	981	3.044
Konsulent bistand	1.011	390	395	1.796
Materialer	135	95	90	320
Budget i alt	2.127	1.566	1.466	5.160
<i>Finansiering</i>				
Region Midtjylland - erhvervsudviklingsmidler*	-580	-540	-480	-1.600
Region Midtjylland - erhvervsudviklingsmidler	-490	-625	-385	-1.500
Aarhus Kommune	-516	-260	-460	-1.236
Destinationer og kulturinstitutioner (timer)	-141	-141	-141	-424
Midtjysk Turisme	-400	0	0	-400
Finansiering i alt	-2.127	-1.566	-1.466	-5.160
Total	0	0	0	0

* Bevilget på regionsrådsmødet den 27. januar 2016

I ansøgningen fremgår det, at udgifter til møder, transport og revision er dækket af budgettet under delprojekt 1, idet ændringen af delprojekt 2 reducerer disse udgifter betragteligt, da innovationssamarbejdet med virksomheder udgår, hvorefter det i hovedsagen er de samme deltagere i de to delprojekter. Dette er nærmere specificeret i bilaget "Delte udgifter". Fonden VisitAarhus har ved ansøgningstidspunktet fået meddelelse om, at den kunne igangsætte projektet for egen regning og risiko. Det vil sige, at projektstart formelt er den 9. november 2015.

Oversigt over de regionale erhvervsudviklingsmidler er vedlagt som bilag.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og Keld Marstrand var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Vækstforum besluttede på mødet den 15. juni 2016 at indstille til regionsrådet, at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges yderligere 1,5 mio. kr. i 2016 til Fonden VisitAarhus til gennemførelse af delprojekt 2 Innovation i kulturturismens værdikæde. Tillægsbevillingen udmøntes med 0,490 mio. kr. i 2016, 0,625 mio. kr. i 2017 og 0,385 mio. kr. i 2018.

Regionsrådet besluttede på mødet den 27. januar 2016, at bevilge i alt 5,5 mio. kr. til Fonden VisitAarhus til gennemførelse af projektet Kulturturisme 2.017. Bevillingen er fordelt med henholdsvis 3,9 mio. kr. til delprojekt 1 og 1,6 mio. kr. til delprojekt 2. 3,9 mio. kr.

Bilag

Revideret delprojekt

Kulturturisme 2.017

Samlet projektforslag Kulturturisme 2.017

Oversigt over erhvervsudviklingsmidler pr. 24. august 2016

Punkt 11: Tilskud til initiativet **Entreprenørskab i uddannelser (Indstilling fra Vækstforum)**

1-33-76-18-14

Resume

Formålet med initiativet er at styrke de studerendes kompetencer indenfor entreprenørskab. Initiativet består af et regionalt initiativ og et Interreg-initiativ. Hovedindholdet i det regionale initiativ, entreprenørskab i uddannelser, er udvikling og gennemførelse af undervisningsforløb, etablering og videreudvikling af studentervæksthuse og kompetenceudvikling af undervisere indenfor entreprenørskab. Hovedindholdet i Interreg-projektet, Innomatch, er innovationssamarbejder - innovation camps - mellem studerende og virksomheder og praktikforløb i nye og små virksomheder. Interreg-initiativet, Innomatch, gennemføres i samarbejde mellem midtjyske, nordjyske og svenske aktører.

Der søges om i alt 5,625 mio. kr. i 2016 til det regionale initiativ, entreprenørskab i uddannelser, og 1,015 mio. kr. i 2016 til Interreg-projektet, Innomatch.

Direktionen indstiller,

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 5,625 mio. kr. i 2016 til VIA University College til gennemførelse af projektet entreprenørskab i uddannelser. Bevillingen udmøntes med 0,5 mio. kr. i 2016, 1,875 mio. kr. i 2017, 1,875 mio. kr. i 2018 og 1,375 mio. kr. i 2019, og

at der af de regionale erhvervsudviklingsmidler bevilges i alt 1,015 mio. kr. i 2016 til Region Midtjylland (leadpartner) til gennemførelse af Interreg-projektet. Bevillingen udmøntes med 0,325 mio. kr. i 2016, 0,338 mio. kr. i 2017 og 0,352 mio. kr. i 2018.

Sagsfremstilling

Formål

Formålet med initiativet er at styrke de studerendes kompetencer indenfor entreprenørskab og at sikre, at flere innovative ideer og forskningsresultater udvikles til bæredygtige virksomheder med vækstpotentiale. Den samlede indsats udgøres af et regionalt projekt og et Interreg-projekt. Det samlede initiativ retter sig mod de videregående uddannelser.

Region Midtjylland gennemførte i perioden 2011-2014 en samlet indsats for at styrke uddannelse i entreprenørskab på alle uddannelsesniveauer. Evalueringen af denne indsats viste, at der blev skabt gode resultater, at det var en omfattende og ambitiøs indsats, og at der skete en stigning i antallet af studerende, der mødte entreprenørskab i løbet af deres studietid. Selvom der således er nået gode resultater gennem de senere år, er det at styrke iværksætterkulturen i uddannelsessystemet en langsigtet indsats, og der er fortsat brug for initiativer på området. Også når vi sammenligner os med udlandet, er der brug for en styrket indsats: ca. 25 % af danskerne har modtaget undervisning i iværksætteri. Det er lidt over EU-gennemsnittet på 23 %, men noget under de bedste lande som fx Finland (39 %), Holland (36 %) og Sverige (33 %).

Effekter

Initiativet vil udvikle og gennemføre nye undervisningsforløb i iværksætteri med deltagelse af 7.000 studerende. 200 undervisere vil deltage i kompetenceudviklingsforløb, og der forventes etableret 350 nye virksomheder af de studerende. Der forventes at deltage 50 virksomheder og 1.250 studerende i innovationssamarbejderne og 50 virksomheder og studerende i nationale og tværnationale praktikforløb.

Hovedindholdet i det regionale projekt, entreprenørskab i uddannelser

Udvikling og implementering af undervisningsforløb - Projektet fokuserer på udvikling af undervisningsforløb målrettet etablering af egen virksomhed og opbygning af iværksætterkompetencer. For at sikre synlighed og nem adgang for alle studerende, vil der blive udbudt undervisningsforløb på alle de deltagende uddannelsesinstitutioner. Desuden skal muligheden for at tiltrække studerende til mere specialiserede undervisningsforløb på tværs af institutioner undersøges. Det kan være særlige talentforløb inden for fx fødevarer og kreative erhverv eller særlige temaer, fx socialøkonomisk virksomhed, crowdsourcing m.v.

Etablering og videreudvikling af studentervæksthuse - I studentervæksthusene tilbydes studerende med en forretningsidé adgang til fysiske faciliteter, såsom kontorplads og laboratoriefaciliteter og faglig og forretningsmæssig vejledning,

rådgivning, mentorordninger m.v. Endvidere vil de mest ambitiøse studentervirksomheder blive tilbudt særlige udviklingsforløb, såkaldte Booztforløb, og der vil gennemføres Startup weekends indenfor Vækstforums fire fokusområder samt evt. andre temaer.

I projektet skal der arbejdes videre med de 14 eksisterende studentervæksthuse og der ønskes etableret yderligere fire studentervæksthuse. Det er vurderingen, at der er brug for at videreudvikle de eksisterende studentervæksthuses ydelser og styrke den forretningsmæssige vinkel i vejledningen. Endvidere er det vurderingen, der er behov for flere nye studentervæksthuse, der tilgodeser en mere faglig specialisering, f.eks. Startup Food i Skejby og spiludvikling i Grenaa og en uddannelsesmæssig fokusering ved etablering af studentervæksthuse ved erhvervsakademierne i Herning og Holstebro. De eksisterende studentervæksthuse ligger i Randers, Herning, Holstebro, Viborg, Silkeborg, Horsens og Aarhus. Aarhus Universitet har i dag flere studentervæksthuse, bl.a. Studentervæksthus Aarhus på Katrinebjerg, Startup Factory på Navitas og Business Factory i Herning. Tilsvarende har VIA University College studentervæksthuse ved deres syv campusmiljøer.

Kompetenceudvikling af undervisere inden for entreprenørskabsundervisning - Der er også i de tidligere initiativer gennemført kompetenceudviklingsinitiativer, men der er fortsat et stort behov for disse aktiviteter og for at komme ud til flere uddannelser og faglige miljøer. Endvidere vil kompetenceudviklingsaktiviteterne nu have et særligt fokus på startup-problematikker og vejledning i forbindelse med virksomhedsetablering og forretningsudvikling. Projektet gennemføres i samarbejde med Fonden for Entreprenørskab - det nationale videncenter for uddannelse i entreprenørskab.

Projektet gennemføres af et konsortium bestående af Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi MidtVest, Erhvervsakademi Aarhus, VIA University College, Aarhus Maskinmesterskole og Aarhus Universitet. VIA University College er operatør på projektet.

Hovedindholdet i Interreg-initiativet, Innomatch

Innovations samarbejder mellem studerende og virksomheder - Her kobles studerende med konkrete projekter i virksomhederne, fx rettet mod udvikling af nye produkter, processer, teknologi m.v. Forløbene vil have karakter af både korte og længerevarende forløb. Fælles for forløbene er, at de studerende løser en konkret opgave, som er stillet af virksomheden. Virksomhederne beskriver en praksisnær problemstilling i virksomheden, og de studerende skal løse den ved hjælp af deres faglighed. De studerende sammensættes i teams, som kan være på tværs af uddannelser og på tværs af landegrænser.

Praktikforløb - Der skal gennemføres praktikforløb i nye og små virksomheder, både nationalt og tværnationalt, hvor studerende arbejder med at løse en konkret opgave for en virksomhed. Formålet med praktikforløbene er at styrke de små virksomheders innovationskompetencer og at få flere studerende til at se de karrieremuligheder, der er i små virksomheder og på tværs af landegrænserne.

Interreg-projektet gennemføres i samarbejde med fire svenske partnere - Campus Varberg, Drivhuset i Gøteborg, Coompanion Halland og Marknad Varberg - og Aalborg Universitet. Fra Region Midtjylland deltager VIA University College, Erhvervsakademi Dania, Erhvervsakademi Aarhus og Erhvervsakademi MidtVest. Region Midtjylland er Leadpartner på projektet.

Økonomi

Der søges om 5,625 mio. kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler og 20,625 mio. kr. af EU's socialfondsmidler til det regionale projekt. Og der søges om 1,015 mio. kr. af de regionale erhvervsudviklingsmidler til Interreg-projektet. Budget og finansiering fremgår af nedenstående tabel 1. Oversigt over de regionale erhvervsudviklingsmidler er vedlagt som bilag.

Tabel. Budget og finansiering					
1.000 kr.	2016	2017	2018	2019	I alt
<i>Budget</i>					
<i>Regionalt projekt</i>					
Udvikling af undervisningsforløb	375	1.500	1.500	1.125	4.500
Studentervæksthuse	2.000	8.000	8.000	6.000	24.000
Kompetenceudviklingsforløb	500	1.500	1.500	1.000	4.500
Markedsføring, revision, administration m.v.	750	2.750	2.750	2.000	8.250
<i>Interreg projekt Innomatch</i>					
Innovationssamarbejder, praktikforløb m.v.	7.730	7.730	7.730		23.190
Budget i alt	11.355	21.480	21.480	10.125	64.440
<i>Finansiering</i>					
<i>Regionalt projekt</i>					
Region Midtjylland	-500	-1.875	-1.875	-1.375	-5.625
EU Socialfondsmidler	-1.813	-6.875	-6.875	-5.062	-20.625
Anden finansiering	-1.312	-5.000	-5.000	-3.688	-15.000
<i>Interreg projekt Innomatch</i>					
Interreg midler	-3.865	-3.865	-3.865		-11.595
Medfinansiering fra Region Midtjylland	-325	-338	-352		-1.015
Medfinansiering fra partnerne	-3.540	-3.527	-3.513		-10.580
Finansiering i alt	-11.355	-21.480	-21.480	-10.125	-64.440
Total	0	0	0	0	0

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og Keld Marstrand var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Sagen har ikke haft den normale proces fra Vækstforum til regionsrådet, idet sagen første gang var på Vækstforum den 18. februar 2015. På dette møde besluttede Vækstforum at indstille til regionsrådet, at der bevilges i alt 13,875 mio. kr. til et Interreg-projekt, og at der blev afsat en ramme på 5,625 mio. kr. til det regionale projekt. Sagen blev ved en fejl ikke videreført til regionsrådet. Administrationen sendte Interreg-ansøgningen til godkendelse i Interreg og fik afslag. Administrationen justerede herefter Interreg-projektet blandt andet med en mindre bevilling fra Region Midtjylland og fik det godkendt i Interreg i december 2015.

Vækstforum fik sagen forelagt igen den 24. februar 2016, hvor Vækstforum fik præsenteret det justerede Interreg-projekt. Vækstforum besluttede at indstille til regionsrådet, at der bevilges i alt 5,625 mio. kr. i 2016 til det regionale projekt og 1,015 mio. kr. til Interreg-projektet. Sagen blev ikke forelagt regionsrådet, idet administrationen vurderede, at der skulle findes en operatør til den regionale del først. På mødet den 15. juni 2016 godkendte Vækstforum VIA University College som operatør til den regionale del og indstillede til regionsrådet, at der bevilges 5,625 mio. kr. i 2016 til det regionale projekt og 1,015 mio. kr. til Interreg-projektet.

Normalt godkender regionsrådet den regionale medfinansiering af et Interreg-projekt, inden den sendes til godkendelse i Interreg-Sekretariatet. I den pågældende sag er Interreg-projektet ved en administrativ fejl blevet godkendt i Interreg-Sekretariatet, før regionsrådet har haft mulighed for at godkende finansieringen.

Bilag

Ansøgning - Entreprenørskab i uddannelserne

Effektkæde

Notat om studentervæksthuse

Oversigt over erhvervsudviklingsmidler pr. 24. august 2016

Punkt 12: Resultatkontrakter - opfølgning på Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 (Indstilling fra Vækstforum)

1-30-76-15-14

Resume

Resultatkontraktopfølgings mål er at give et overblik over de initiativer, Vækstforum og regionsrådet har igangsat på baggrund af handlingsplaner for perioden 2007-2014, Handlingsplan 2015 samt Vækstplan 2016-2020.

Opfølgningen er denne gang opdelt i to notater. Et notat for projekter igangsat i perioden 2007-2014, der er afsluttet siden den seneste opfølgning den 1. september 2015 eller som er tæt på afslutning, og et notat for projekter igangsat efter Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020. Til støtte for overblikket er der udarbejdet trafiklys for de enkelte projektafreporteringer. Grønt trafiklys viser, at projektet afvikles tilfredsstillende, Gul trafiklys viser, at der er opmærksomhedspunkter i forhold til projektets afvikling og rød trafiklys, hvis projektet ikke afvikles tilfredsstillende. Ved gul eller rød trafiklysangivelse er der i trafiklysene bemærkninger om årsagen hertil og hvilke initiativer/ændringer, der er iværksat.

Generelt gennemføres projekterne tilfredsstillende.

Direktionen indstiller,

at orientering om resultatkontrakter - opfølgning på Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Resultatkontraktopfølgningen er opdelt i en opfølgning på perioden 2007-2014 og på Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020. Projekterne i perioden 2007-2014 er under afslutning, og for manges vedkommende indgår de i de tværregionale effektanalyser, som løbende har dokumenteret, at initiativerne har skabt job, omsætning og eksport.

For initiativerne under Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 gælder det, at mange først har opnået bevilling ultimo 2015. Der er udarbejdet en effektkæde for disse projekter, og det vil derfor fremadrettet være muligt at følge projekternes fremdrift og resultater nøje. Der vil ligeledes fortsat blive foretaget samlede, tværregionale effektanalyser af indsatsområder i Vækstplanen 2016-2020.

Initiativer igangsat i perioden 2007-2014, der er afsluttet siden seneste afrapportering den 1. september 2015 eller er under afvikling ved afrapporteringen den 1. marts 2016

Indsatsområdet Energi og Miljø - Under indsatsområdet er der ni kontrakter til opfølgning, hvoraf fem er afsluttet siden opfølgningen den 1. september 2015. Opfølgningen viser i overvejende grad et positivt billede af projekternes fremdrift og resultater. Projektet erhvervsudvikling inden for biomasse til energi er afsluttet med udgangen af 2015. Her resterer operatørens udfærdigelse af afsluttende rapporter. Projektet FjernvarmeVækst har haft store udfordringer med at få gennemført de forudsatte demonstrationsprojekter, dog ser der ud til, at der vil blive gennemført demonstrationsprojekter på et acceptabelt niveau.

Administrationen vurderer, at med ovennævnte opmærksomhedspunkter er projekternes fremdrift og gennemførelse tilfredsstillende.

Indsatsområdet Fødevarer - Projektet Future Food Innovation har afsluttet sine projektaktiviteter. Det endelige projektregnskab færdigbehandles i øjeblikket i Erhvervsstyrelsen. Projektet Danish Food Cluster er afsluttet og fortsætter baseret på medlemsbidrag og løbende projektfinansiering.

Indsatsområdet Innovation og Forretningsudvikling - Siden opfølgningen den 1. september 2015 er ni projekter afsluttet med tilfredsstillende resultat.

Indsatsområdet Turisme - Ud af fire resultatkontraktopfølgninger er tre nu afsluttet. To projekter mangler at indsende afslutningsregnskab.

Projekter under handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020

Indsatsområdet Energi og Klima - Under Handlingsplan 2015 er projektet "Biogas2020" igangsat. Projektet forløber tilfredsstillende. Under Vækstplan 2016-2020 er nye projekter på vej. Projektet udviklingsprogram for vindmølleindustrien sagsbehandles i øjeblikket hos Erhvervsstyrelsen.

Indsatsområdet Fødevarer - Under Handlingsplan 2015 er projektet Future Food Innovation - Styrkelse af fødevarerbranchens innovationskultur igangsat. Projektet forløber tilfredsstillende og er under afslutning. Projektet Foodnexus (tidligere Foodbest) er forlænget til den 31. december 2016. Justeret budget sagsbehandles. Under Vækstplan 2016-2020 afventer flere projekter endeligt tilsagn fra Erhvervsstyrelsen.

Indsatsområdet Smart Industri - Under Handlingsplan 2015 er igangsat projektet fremtidens industrielle forretningsmodeller. Projektet er under afslutning. Projektet vurderes som et meget succesfuldt virksomhedsrettet samarbejdsprojekt.

Indsatsområdet Innovation og Forretningsudvikling - Under handlingsplan 2015 er tre projekter afsluttet med tilfredsstillende resultat. To projekter (Virksomhedsprogrammet 2015 og Eksport og Internationaliseringsprogrammet 2015) har bedt om projektførlængelser fra den 31. august til den 31. december 2016. Generelt for indsatsområdet gennemføres projekterne tilfredsstillende.

Indsatsområdet Kreative Erhverv, Ikt og Turisme - Under handlingsplan 2015 er to projekter gennemført og afsluttet i perioden. Det drejer sig om projektet More.Creative, der er afsluttet den 31. december 2015 med tilfredsstillende resultat. Der er efterfølgende igangsat et nyt projekt på området. Projektet EM i Kvindehåndbold 2015 er ligeledes afsluttet tilfredsstillende.

Indsatsområdet Iværksætteri og Kapital - Initiativerne gennemføres som planlagt, dog er aktiviteten i projekt Iværksætterprogram 2015 mindre end forventet. Projektet følges tæt og har anmodet om forlængelse fra den 31. august til den 31. december 2016. Projektet Midtjysk Iværksætterfond er under afslutning. Projektet "InkubatorMidt" har anmodet om forlængelse fra den 31. august til den 31. december 2016.

Indsatsområdet Viden og kompetencer - Projektet KOMPETENCEFORSYNINGMidt er igangsat. Desværre har projektet haft startvanskeligheder såvel i forhold til gennemførelse af aktiviteter som organisatorisk. Projektet forventer at have gennemført de planlagte aktiviteter med udgangen af 2016.

Indsatsområdet Internationalisering - Indsatsområdet har tre resultatkontrakter til opfølgning. Med mindre justeringer forløber alle projekter tilfredsstillende.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende regional udvikling anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og Keld Marstrand var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Tidligere Politisk Behandling

Vækstforum tog på mødet den 15. juni 2016 orienteringen om resultatkontrakter - opfølgning på Handlingsplan 2015 og Vækstplan 2016-2020 til efterretning.

Bilag

Aktivitetsopfølgning marts 2016 - projekter efter 2015

Trafiklys til kontraktopfølgning marts 2016 - projekter efter 2015

Aktivitetsopfølgning marts 2016 - projekter før 2015

Trafiklys til kontraktopfølgning marts 2016 - projekter før 2015

Punkt 13: Revidering af Region Midtjyllands byggeregulativ

1-60-70-3-16

Resume

En ny udbudslov er trådt i kraft den 1. januar 2016 og som en konsekvens heraf, er der behov for en revidering af Region Midtjyllands Byggeregulativ. Det reviderede Byggeregulativ fremlægges her til godkendelse i regionsrådet.

Direktionen indstiller,

at det reviderede byggeregulativ godkendes, og

at administrationen bemyndiges til fremover at revidere byggeregulativet som følge af administrative ændringer i regionen eller tilrettelser og tilføjelser til lovgrundlaget.

Sagsfremstilling

I marts 2012 godkendte regionsrådet den nugældende version af Region Midtjyllands Byggeregulativ. Dette Byggeregulativ er nu revideret for at bringe det i overensstemmelse med en ny udbudslov, der trådte i kraft den 1. januar 2016. Samtidig er struktur og afsnitsinddeling bearbejdet for at øge brugervenligheden, ligesom der er foretaget mindre redaktionelle tilpasninger og ændringer som følge af ny organisering i regionen. Det reviderede byggeregulativ, som er vedlagt som bilag til denne sag, søges godkendt af regionsrådet.

Den nye udbudslov implementerer EU's udbudsdirektiv, men indeholder også en række danske særregler, som ikke er at finde i EU's udbudsdirektiv. Udbudsloven samler således en række regler i én lov og bidrager med lovbemærkningerne til at tydeliggøre forståelsen af reglerne. Med loven bliver der en bredere adgang til at kunne anvende de fleksible udbudsprocedurer, der understøtter dialog og forhandling og mulighed for at anvende den helt nye udbudsprocedure for innovationspartnerskaber.

Reglerne i Tilbudsloven for mindre indkøb af varer og tjenesteydelser afskaffes og erstattes af et mere enkelt regelsæt med et krav om, at den offentlige myndighed skal sikre sig, at købet foregår på markedsmæssige vilkår. Rammerne for små og mellemstore virksomheders adgang til at deltage i offentlige udbud forbedres. Der indføres blandt andet en regel om, at det offentlige ikke må stille større krav til virksomhedernes årsomsætning end det dobbelte af kontraktværdien, og et "opdel eller forklar princip" der indebærer, at det offentlige skal opdele kontrakter i mindre bidder eller forklare, hvorfor en kontrakt ikke opdeles.

Ændringer i byggeregulativet

Byggeregulativet er indholdsmæssigt primært tilpasset den ændrede udbudslovgivning, men der er også foretaget tilrettelser som følge af organisatoriske ændringer i regionen.

Rådgivningsydelser er som nævnt ikke længere omfattet af Tilbudsloven, men nu reguleres i Udbudsloven. Tilbudslovens og det tidligere byggeregulativs tærskelværdi for, hvornår der skulle afholdes udbud for rådgivningsydelser, var 0,5 mio. kr. Udbudslovens tærskelværdi for afholdelse af udbud er ca. 1,5 mio. kr. Udbudslovens krav til indkøb under EU tærskelværdien er, at indkøbet skal ske på markedsmæssige vilkår. Gennem retningslinjer i Byggeregulativet er krævet, at ved indkøb i intervallet 0,5 mio. kr. til ca. 1,5 mio. (EU tærskelværdien) skal markedsmæssige vilkår sikres ved, at der indhentes 2-3 skriftlige tilbud på grundlag af et entydigt tilbudsgrundlag.

I byggeregulativets afsnit vedrørende bygge- og anlægsarbejder (entrepriser) er der åbnet for brugen af underhåndsbud ved kontraktværdier under 3,0 mio. kr. i henhold til Tilbudslovens bestemmelser. Dette var ikke tilfældet i den tidligere udgave af byggeregulativet, men er i overensstemmelse med Udbudslovens intentioner om øget brug af fleksible udbudsprocedurer.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Udkast til revideret Byggeregulativ

Punkt 14: Godkendelse af tegningsberettigede for Region Midtjylland

0-3-1-13

Resume

Økonomidirektør Per Grønbech blev på regionsrådsmødet den 29. januar 2014 bemyndiget til i daværende regionsdirektør Bo Johansens fravær at underskrive dokumenter vedrørende køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser.

Pr. 1. maj 2016 forlod Per Grønbech jobbet som økonomidirektør. Det indstilles i den forbindelse, at den nyansatte økonomidirektør bemyndiges til at underskrive dokumenter vedrørende køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser på vegne af Region Midtjylland sammen med formanden for regionsrådet eller første eller anden næstformand for regionsrådet.

Direktionen indstiller,

at økonomidirektør Mette Jensen bemyndiges til, i regionsdirektør Jacob Stengaard Madsens fravær, at underskrive dokumenter om køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser på vegne af Region Midtjylland sammen med formanden for regionsrådet eller første eller anden næstformand for regionsrådet, og

at bemyndigelsen er gældende fra 1. august 2016 og resten af indeværende valgperiode, som ophører 31. december 2017.

Sagsfremstilling

Det følger af regionslovens § 16 med henvisning til § 32 i den kommunale styrelseslov, at regionsrådsformanden eller næstformænd og en anden person, der er bemyndiget dertil af regionsrådet, på regionens vegne kan underskrive dokumenter vedrørende køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser.

Regionsrådet skal træffe beslutning om, hvem der i regionsdirektør Jacob Stengaard Madsens fravær på regionens vegne kan underskrive dokumenter vedrørende køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån og påtagelse af garantiforpligtelser.

Den person, der skal underskrive sammen med formanden, første eller anden næstformand skal være personligt udpeget, hvilket vil sige ved navns nævnelse. Det er således ikke tilstrækkeligt at henvise til indholdet af en bestemt stilling. Der er intet til hinder for, at der udpeges flere personer.

Det indstilles, at økonomidirektør Mette Jensen bemyndiges til at underskrive dokumenter om køb og salg af fast ejendom, optagelse af lån, påtagelse af garantiforpligtelser på vegne af Region Midtjylland sammen med formanden for regionsrådet eller første eller anden næstformand for regionsrådet.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Punkt 15: Regionshospitalet Viborg: Godkendelse af anlægsregnskab for jordarbejde

1-31-72-141-09

Resume

Der fremlægges nu et anlægsregnskab for delprojekt "jordarbejde Akutcenter - Kvalitetsfondsprojektet i Viborg". Anlægsprojektet har et mindre merforbrug på 16.000 kr., som foreslås finansieret af projektets justeringsreserve.

Direktionen indstiller,

at anlægsregnskabet for "jordarbejde Akutcenter - Kvalitetsfondsprojektet i Viborg" på kvalitetsfondsprojektet på Regionshospitalet Viborg godkendes, og

at merforbruget på 16.000 kr. for "jordarbejde Akutcenter - Kvalitetsfondsprojektet i Viborg" finansieres af projektets justeringsreserve jf. tabel 2.

Sagsfremstilling

Regionsrådet besluttede den 3. december 2013 at bevilge 29,8 mio. kr. til jordarbejde i forbindelse med opførelse af det kvalitetsfondsfinansierede akutbyggeri. I forbindelse med byggemodning af grunden blev der gennemført obligatoriske miljøundersøgelser. Disse undersøgelser viste forskellige grader af forurening på grunden. Derfor blev det indstillet til regionsrådet, at der blev igangsat oprensning af byggegrunden. Oprensning og bortskaffelse blev afsluttet inden selve byggearbejdet blev igangsat med henblik på at mindske risikoen for forsinkelse, fordyrelse eller kvalitetsforringelser i projektet. Jorden på byggegrunden blev dermed sorteret og undersøgt og siden bortkørt og bortskaffet i overensstemmelse med gældende retningslinjer.

De samlede udgifter i anlægsregnskabet udgør i alt 29.596.280 kr. (løbende priser) og i alt 30.440.834,43 kr. (Byggeomkostningsindexet - 2016 PL) opgjort pr. 31. marts 2016.

Regnskabet viser en mindre overskridelse på 16.000 kr. i forhold til den samlede anlægsbevilling. Overskridelsen skyldes mindre afvigelser i forhold til den forudsatte håndtering af det bortskaffede jord.

Tabel 1 viser forskellen mellem bevilling og forbrug:

Tabel 1. Samlet bevilling, 1000 kr.	Forbrug	Afvigelse ml. bevilling og forbrug
29.580	29.596	16

Det foreslås, at det samlede merforbrug på 16.000 kr. finansieres af projektets justeringsreserve, og at der gives bevilling og rådighedsbeløb jf. tabel 2.

Tabel 2. Oversigt over bevilling, rådighedsbeløb og finansiering	Flerårig anlægsbevilling ¹	Rådighedsbeløb			
		2016, indeks 101,00	2017, indeks 103,2	2018, indeks 103,2	2019, indeks 103,2
1.000 kr.					
<i>Bevillingsændringer²</i>					
Jordarbejde Akutcenter	16	16			
Bevillingsændringer i alt	16	16	0	0	0
<i>Finansiering</i>					
Justeringsreserven		-16			
Ændring af anlægsbevilling	-16				
Finansiering i alt	-16	-16	0	0	0
Total	0	0	0	0	0

¹Rådighedsbeløbene er først disponible, når regionsrådet har givet bevilling til et anlægsprojekt

²+ = øgede udgifter og - = reducerede udgifter / - = øgede indtægter og + = reducerede indtægter

Restbeløbet på Pulje til Om- og tilbygning Viborg fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Pulje til Om og Tilbygningen af Viborg (1.000 kr.)					
1.000 kr.			2016	2017	2018
Pulje til Om og Tilbygning Viborg			96.162	36.459	25.595
Jordarbejde Akutcenter			0	0	0
Rest, Pulje til RH Viborg (udgifter)			96.162	36.459	25.595

Vedlagt sagen er et underskrevet anlægsregnskab, revisions- og ledelseserklæring. Der vedlægges ikke aktuelt anlægsoverslag for Kvalitetsfondsprojektet grundet beløbets størrelse.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Anlægsregnskab jordarbejde akutcenter 19.05.2016

Anlægsregnskab jordarbejde akutcenter 30.05.2016

Punkt 16: Henvendelse fra regionsrådsmedlem Anne V. Kristensen om høreapparatsbehandling i Region Midtjylland *

0-9-1-16

Resume

Anne V. Kristensen har henvendt sig med et spørgsmål om den regionale høreapparatsbehandling i Region Midtjylland.

Direktionen indstiller,

at henvendelsen drøftes.

Sagsfremstilling

Regionsrådsmedlem Anne V. Kristensen har ved mail af 13. juni 2016 anmodet om en drøftelse af den regionale høreapparatsbehandling i Region Midtjylland.

Anne V. Kristensen har tidligere henvendt sig med et spørgsmål om ventetid på høreapparatbehandling. Forretningsudvalget bad på møde den 9. februar 2016 om, at der skulle laves en skriftlig orientering til regionsrådet om systemet i Region Midtjylland.

Den 8. juni 2016 blev der udsendt et notat til regionsrådet om organiseringen af den regionale høreapparatsbehandling i Region Midtjylland. Notatet er vedlagt.

Beslutning

Indstillingen blev vedtaget.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Notat om høreapparatbehandling

Punkt 17: Orientering om status for udredningsretten og ny lovgivning

1-30-72-130-12

Resume

I 2. kvartal af 2016 fastholdes den stigning i overholdelse af udredningsretten i somatikken, som blev opnået i 1. kvartal. Der ses dog et fald i april måned som følge af ferieafvikling, men niveauet genoprettes efterfølgende.

I voksenpsykiatrien ses der i 2. kvartal ligeledes et fald som følge af ferieafvikling i april, men også her stiger overholdelsen efterfølgende, om end niveauet fra 1. kvartal ikke helt nås. I børne- og ungdomspsykiatrien har der været et markant fald i overholdelse, men denne tendens brydes i maj og juni 2016.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

I perioden oktober 2015 til februar 2016 var der en væsentlig stigning i overholdelsen af udredningsretten i somatikken i Region Midtjylland som følge af det øgede fokus på udredningsretten. Samtidig faldt det ret høje overholdelsesniveau i psykiatrien, fordi udredningsfristen blev ændret til en måned.

Udredningsretten i somatikken

Tabel 1 viser en positiv udvikling i overholdelsen af udredningsretten i somatikken i 1. kvartal af 2016. For andet kvartal ses et fald i april måned, som dog rettes igen i maj og juni. Overordnet set er der således et rimeligt konstant overholdelsesniveau omkring 76-77 % i 1. halvår 2016, dog med en lille stigning i juni måned.

		jan	feb	mar	apr	maj	jun
Hospitalsenheden Horsens	overholdelse	73,8%	80,0%	83,0%	75,0%	67,2%	71,4%
	antal udredninger	982	1.207	1.244	1.193	1.323	1.416
Aarhus Universitetshospital	overholdelse	63,7%	79,6%	78,6%	75,2%	74,5%	80,1%
	antal udredninger	2.673	2.815	2.813	2.817	2.859	3.224
Hospitalsenhed Midt	overholdelse	65,7%	71,6%	73,0%	71,7%	77,4%	76,8%
	antal udredninger	3.311	3.609	3.617	3.853	4.077	4.486
Hospitalsenheden Vest	overholdelse	72,3%	79,8%	77,2%	77,4%	78,9%	82,3%
	antal udredninger	2.000	2.029	1.930	2.103	2.110	2.292
Regionshospitalet Randers	overholdelse	80,5%	84,4%	83,1%	73,5%	78,1%	80,7%
	antal udredninger	1.468	1.210	1.159	1.404	1.360	1.441
Somatikken samlet	overholdelse	69,1%	77,3%	77,3%	74,1%	75,8%	78,5%
	antal udredninger	10.476	10.908	10.795	11.402	11.775	12.891

Data er trukket i BI-portalen den 14. juli 2016

Note: "overholdelse" angiver andelen af overholdte udredninger. "Antal udredninger" er det samlede antal udredninger, både overholdte og ikke overholdte.

Der er således fortsat en positiv effekt af arbejdet med udredningsretten, og regionen går ud af 2. kvartal 2016 med en højere overholdelse end i slutningen af 1. kvartal 2016. Hospitalerne er stadig ikke i mål, og der arbejdes fortsat på at forbedre overholdelsen af udredningsretten. Det ledelsesmæssige fokus på udredningsretten fastholdes for at identificere, hvordan videre forbedring skabes og understøtte videre udvikling.

Opgørelsen i tabel 1 tager ikke højde for de tilfælde, hvor udredningen overstiger 30 dage af faglige årsager, eller fordi patienten takker nej til et alternativt udredningstilbud. Hvis disse årsager medregnes som overholdte, stiger somatikken samlede overholdelse fra 78,5 % til 85,0 % i juni 2016. Af stigningen på 6,5 % udgør udredningsplaner af faglige årsager 19,2 % og udredningsplaner, fordi patienter takker nej til et alternativt tilbud, 80,8 %.

Af tabel 1 fremgår også antallet af registrerede udredninger pr. hospital og samlet for somatikken. Overordnet er billedet, at der på hospitalerne fortsat er stigning i antal registrerede udredninger. Det er ikke nødvendigvis et udtryk for et stigende antal udredningspatienter, da stigningen kan skyldes en forbedret registreringspraksis.

Der ses i marts måned et fald i antal registrerede udredninger og tilsvarende et fald i overholdelsen i april måned. Forklaringen på dette skal blandt andet findes i afvikling af påskeferien ultimo marts samt afvikling af restferie frem mod ferieårets afslutning. Det viser dermed, at selvom hospitalerne har haft opmærksomhed på at planlægge ferieafholdelse

således, at overholdelsen af patientrettigheder påvirkes mindst muligt, giver ferieperioder udfordringer. Det må derfor også forventes, at overholdelsen af udredningsretten særligt for august måned kan blive påvirket negativt af sommerferien.

Hospitalerne forsøger at mindske denne effekt ved at planlægge afviklingen af sommerferien ud fra den henvisningsvolumen, de enkelte afdelinger normalt modtager i ferieperioden, samt at koordinere ferieafviklingen mellem afdelinger med tæt samarbejde. Planlægningsmulighederne påvirkes dog af blandt andet ferielovens rammer om krav på tre ugers sammenhængende ferie.

Udredningsretten i psykiatrien

I voksenpsykiatrien var der, som det ses i tabel 2, særligt i januar måned et fald i overholdelsen i forhold til efteråret 2015, hvor overholdelse var over 90 %. I februar og marts måned steg overholdelsen igen til et niveau omkring 85 %. Ligesom i somatikken har psykiatrien et fald i overholdelse i april måned som følge af påskeferien. Overholdelsen har dog ikke derefter rettet sig helt til niveau med februar og marts og ligger derfor fortsat under niveauet fra efteråret.

I børne- og ungdomspsykiatrien ses et fald i overholdelse i 2016 sammenlignet med slutningen af 2015. Fra februar til april ses et fald i overholdelse, denne tendens brydes dog fra maj måned, hvor overholdelsen igen er stigende. I juni er overholdelsen knap 55 %, hvilket er det højeste niveau i 2016, men fortsat ikke på niveau med efteråret 2015, hvor overholdelsen var omkring 70 %.

		jan	feb	mar	apr	maj	jun
Voksenpsykiatrien	overholdelse	73,6%	84,8%	85,7%	75,0%	80,3%	82,7%
	antal udredninger	405	402	377	392	390	492
Børne- og ungdomspsykiatrien	overholdelse	48,6%	52,4%	44,3%	39,9%	50,8%	55,9%
	antal udredninger	284	330	334	306	329	363
Psykiatrien samlet	overholdelse	63,3%	70,2%	66,2%	59,6%	66,8%	71,3%
	antal udredninger	689	732	711	698	719	855

Data er trukket i BI-portalen den 14. juli 2016

Note: "overholdelse" angiver andelen af overholdte udredninger. "Antal udredninger" er det samlede antal udredninger, både overholdte og ikke overholdte.

Opgørelsen tager ikke højde for de tilfælde, hvor udredningen overstiger 30 dage af faglige årsager, fordi patienten takker nej til et alternativt udredningstilbud, eller fordi der er ventetid hos en ekstern samarbejdspartner (for eksempel skolen). Hvis disse årsager medregnes som overholdte, stiger den samlede overholdelse for psykiatrien fra 72,8 % til 95,3 % i juni 2016. Af stigningen på 22,5 % udgør udredningsplaner af faglige årsager ca. 14 %, udredningsplaner fordi patienter takker nej til et alternativt tilbud 83,4 % og udredningsplaner på grund af ventetid hos en ekstern samarbejdspartner 0 %.

Der er i psykiatrien særligt fokus på at rette op på udviklingen i overholdelsen i børne- og ungdomspsykiatrien.

Ny lovgivning om udrednings- og behandlingsret

Folketinget vedtog den 10. maj 2016, at sundhedsloven ændres, således at patienterne gives ret til at blive udredt på et privathospital i nogle tilfælde, herunder hvis regionen ikke kan tilbyde udredning på egne hospitaler eller et privathospital, som regionen samarbejder med inden for 30 dage. Samtidig blev behandlingsretten ændret til at være en måned for alle patienter frem for den tidligere differentierede ret, hvor der som udgangspunkt var to måneders frist, men dog en måned ved alvorlig sygdom.

Administrationen og hospitalerne er opmærksomme på implementeringen af den nye lovgivning og overholdelsen af de ændrede patientrettigheder. I forhold til retten til udredning på privathospital er det umiddelbart vurderingen, at dette ikke får væsentlig betydning i Region Midtjylland, idet patienterne allerede nu gives mulighed for at vælge udredning på alle de privathospitaler, der har aftale med Danske Regioner om udredning, hvis regionens hospitaler ikke kan tilbyde udredning inden for fristen.

Overholdelsen af de gældende behandlingsfrister ligger i 1. halvår 2016 omkring 80 % i Region Midtjylland. Hvis behandlingsfristen i denne periode havde været en måned for alle patienter, ville overholdelsen have været omkring 60-65 %. Der er således behov for opmærksomhed på at forbedre overholdelsen af behandlingsfristerne. Hospitalerne i Region Midtjylland har de seneste måneder forberedt overgangen til en måneds behandlingsfrist, blandt andet ved at afvikle ventelister.

Patienter, der ikke kan tilbydes behandling inden for fristerne, orienteres alle om, at de har ret til at komme på privathospital til behandlingen via det udvidede frie sygehusvalg.

Der er i finansloven for 2016 afsat midler til udredning og behandling. Midlerne for 2016 er i Region Midtjylland udmøntet til både udrednings- og behandlingsrettede initiativer. Der tages stilling til finanslovsmidlerne for 2017 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2017.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget bemærkede sig den positive udvikling og de fortsatte bestræbelser på at nå målet på 90 % opfyldelse af udredningsretten.

Lone Langballe og John G. Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget, idet udvalget udtrykker tilfredshed med den opnåede forbedring i forhold til udredningsretten indenfor både voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien.

Henrik Qvist og Ulla Diderichsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Punkt 18: Orientering om opfølgning på Sundhedsaftalen

1-01-72-22-14

Resume

Der skal årligt foretages en opfølgning på mål i Sundhedsaftalen 2015-2018. Som en del af opfølgning på det første år er der udarbejdet et magasin med historier om tværsektorielle indsatser, som understøtter de politiske mål.

Direktionen indstiller,

at orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Sundhedskoordinationsudvalget skal én gang årligt følge op på Sundhedsaftalen 2015-2018 og tage stilling til en eventuel revision af sundhedsaftalen. For de politiske mål i sundhedsaftalen er der fastsat en række sigtelinjer (indikatorer).

Sundhedsaftalen bygger på visionerne om:

- Et sundhedsvæsen på borgerens præmisser
- Sundhedsløsninger tæt på borgeren
- Mere lighed i sundhed

Sundhedsaftalens politiske målsætninger er:

- Flere borgere er trygge, når de i deres behandlingsforløb krydser sektorgrænser
- Flere borgere bevarer tilknytning til arbejdsmarkedet/uddannelse i forbindelse med sygdom
- Behovet for akutte indlæggelser reduceres
- Den sociale ulighed i sundhed mindskes
- Bedre sundhed for borgere, som er socialt udsatte
- Bedre sundhed for børn og unge
- Bedre sundhed for borgere med psykisk sygdom.

Som opfølgning på det første år er der udarbejdet et magasin med historier om tværsektorielle indsatser, som understøtter de politiske mål. Magasinet bringer perspektiver på sundhedsaftalens første år og indeholder syv artikler, der omhandler nogle af de indsatser, der arbejdes med på tværs af sektorer i regionen. Formålet med magasinet er blandt andet at udbrede og øge vidensdelingen om tværsektorielle indsatser samt styrke fortællingen om sundhedsaftalen og vise eksempler på den konkrete udmøntning af sundhedsaftalens visioner, mål og værdier.

Magasinet er vedlagt.

For de politiske mål er der i sundhedsaftalen fastsat en række sigtelinjer (indikatorer). For en stor del af målene er det først muligt at følge op på indikatorerne i forbindelse med næste "Hvordan har du det?", som vil være tilgængelig i 2018. Tilgængelige data om forebyggelige genindlæggelser viser ingen markant udvikling fra 2014 til 2015. På anmodning fra det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet (møde den 6. juni 2016) vil der senere på året blive afholdt et temamøde i regionsrådet om forebyggelige genindlæggelser.

I regi af Sundhedskoordinationsudvalget vil region og kommuner til efteråret drøfte de nye nationale mål for sundhedsvæsenet for at fastlægge indsatser og opfølgning herpå. Det vil evt. kunne give anledning til efterfølgende justering i sundhedsaftalens nuværende politiske mål. Sundhedskoordinationsudvalget har bedt om at modtage faste afrapporteringer relateret til de nye nationale mål for sundhedsvæsenet.

Beslutning

Indstillingen blev tiltrådt.

Henrik Qvist var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Anbefaling

Det rådgivende udvalg vedrørende hospitalsområdet anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Lone Langballe og John G. Christensen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Det rådgivende udvalg vedrørende nære sundhedstilbud anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Birgitte Svenningsen var forhindret i at deltage i sagens behandling.

Det rådgivende udvalg vedrørende psykiatriområdet og det specialiserede socialområde anbefaler direktionens indstilling til forretningsudvalget.

Henrik Qvist og Ulla Diderichsen var forhindrede i at deltage i sagens behandling.

Bilag

Opfølgning på sundhedsaftalen, magasin